Sygn. akt: KIO 836/25

WYROK

Warszawa, dnia 1 kwietnia 2025 roku

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodnicząca: Katarzyna Prowadzisz

Protokolant: **Tomasz Skowroński**

po rozpoznaniu na rozprawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 7 marca 2025 roku przez ***Zakład Robót Instalacyjno-Inżynieryjnych HYDROPEX Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa z siedzibą w Złotowie***

w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego ***Gmina Okonek***

przy udziale uczestnika po stronie zamawiającego wykonawcy ***A.G. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebnie***

orzeka:

1. Oddala odwołanie.
2. Kosztami postępowania obciąża wykonawcę *Zakład Robót Instalacyjno-Inżynieryjnych HYDROPEX Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa z siedzibą w Złotowie*

2.1 zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 10 000 zł 00 gr (słownie: dziesięć tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez *wykonawcę Zakład Robót Instalacyjno-Inżynieryjnych HYDROPEX Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa z siedzibą w Złotowie* tytułem wpisu od odwołania,

kwotę 3 600 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) poniesioną przez *wykonawcę Zakład Robót Instalacyjno-Inżynieryjnych HYDROPEX Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa z siedzibą w Złotowie* tytułem wynagrodzenia pełnomocnika,

kwotę 6 765 zł 00 gr (słownie: sześć tysięcy siedemset sześćdziesiąt pięć złotych zero groszy) poniesioną przez wykonawcę *A.G. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebnie* tytułem wynagrodzenia pełnomocnika,

2.2 zasądza od *wykonawcy Zakład Robót Instalacyjno-Inżynieryjnych HYDROPEX Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa z siedzibą w Złotowie* na rzecz *wykonawcy A.G. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebnie* kwotę 3 600 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) stanowiącą koszty postępowania odwoławczego poniesione przez *wykonawcę A.G. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebnie* stosownie do wyniku postępowania.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu zamówień publicznych.

Przewodniczący: ……..

Sygn. akt: KIO 836/25

U Z A S A D N I E N I E

Zamawiający – ***Gmina Okonek*** prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia na podstawie art. 275 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych pod nazwą ***Pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu w ramach projektu pod nazwą „Od węgla do słońca – odnawialne źródła energii dla mieszkańców gmin Czechowice-Dziedzice i Hażlach".***

Ogłoszenie o zamówieniu zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 30 stycznia 2025 r., pod numerem 2024/BZP 76639.

W dniu 7 marca 2025 roku odwołujący działając na podstawie na podstawie art. 505 ust. 1 i art. 513 pkt 1 i 2 oraz art. 515 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm.; dalej: ustawa / ustawa Pzp) wniósł odwołanie wobec:

- nieprawidłowej oceny przez Zamawiającego oferty złożonej przez Wykonawcę działającego pod firmą: AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebinie (dalej również jako: „wykonawca") przez nieprawidłową ocenę przez Zamawiającego wyjaśnień w sprawie rażąco niskiej ceny

złożonych przez AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebinie oraz wobec dokonania wyboru oferty AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebinie jako najkorzystniejszej,

–niezgodnego z przepisami ustawy Pzp zaniechania przez Zamawiającego odrzucenia oferty AGB Przedsiębiorstwa Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebinie.

Odwołujący zarzucił Zamawiającemu naruszenie:

1)art. 224 ust. 6 w zw. z art. 224 ust. 2 oraz 3 w zw. z art. 16 Pzp w zw. z art. 17 ust. 2 w zw. z art. 266 ustawy przez zaniechanie ich zastosowania i w konsekwencji odrzucenia oferty AGB Przedsiębiorstwa Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych

i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebinie pomimo tego, że AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. nie udzielił wymaganych przez Zamawiającego wyjaśnień w sprawie rażąco niskiej ceny oraz nie przedstawił dowodów w tym zakresie;

2)art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 2 oraz 3 w zw. z art. 16 w zw. z art. 17 ust. 2 w zw. z art. 266 ustawy przez zaniechanie ich zastosowania, pomimo tego, że ocena wyjaśnień AGB Przedsiębiorstwa Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebinie potwierdza, że AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebinie zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia;

3)art. 112 ust. 2 pkt 3 ustawy w związku z art. 115 ust. 1 pkt 4 ustawy i w zw. z art. 239 ustawy przez dokonanie wyboru oferty wykonawcy, który nie spełnił warunku postawionego przez Zamawiającego dotyczącego sytuacji finansowej lub ekonomicznej, postawionego w rozdziale VI punkt 1 ppkt 3) SWZ: „ O udzielenie zamówienia mogą ubiegać się Wykonawcy, którzy: a) posiadają środki finansowe lub zdolność kredytową w wysokości co najmniej 1.700.000 zł (jeden milion siedemset tysięcy złotych) albowiem wykonawca przedstawił opinię bankową z dnia 26.02.2025 r., z której wynika, iż nie został spełniony warunek postawiony przez Zamawiającego: „Na moment wystawienia zaświadczenia tj. 26.02.2025 r. godz. 12:18, Klient dysponował środkami na rachunku bieżącym w wysokości 791 750, 38 zł (słownie: siedemset dziewięćdziesiąt jeden tysięcy siedemset pięćdziesiąt 38/100)” – co nie pozwala na przyjęcie, iż postawiony przez Zamawiającego warunek został spełniony.

Odwołujący wniósł o:

- uwzględnienie odwołania w całości,
- nakazanie Zamawiającemu unieważnienia czynności wyboru oferty AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebinie,
- nakazanie Zamawiającemu dokonania ponownego badania i oceny oferty Odwołującego,

a w jej następstwie uznania, iż oferta AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebinie podlega odrzuceniu oraz dokonania wezwania Odwołującego do złożenia podmiotowych środków dowodowych, a po ich ocenie – wyboru oferty Odwołującego, jako oferty najkorzystniejszej w Postępowaniu,

- przeprowadzenie dowodów z dokumentów wyszczególnionych w odwołaniu lub dołączonych do odwołania, na fakty wskazane w odwołaniu,
- zasądzenie w całości od Zamawiającego na rzecz Odwołującego zwrotu kosztów postępowania odwoławczego oraz kosztów dojazdu lub noclegu (wg rachunków, które zostaną przedłożone na posiedzeniu bądź rozprawie).

Odwołujący podał, że Odwołujący posiada interes we wniesieniu odwołania, gdyż złożył w Postępowaniu ofertę, która, po odrzuceniu oferty AGB Przedsiębiorstwa Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebinie, winna zostać sklasyfikowana przez Zamawiającego na pierwszym miejscu. Tym samym, dokonanie przez Zamawiającego niezgodnej z przepisami ustawy czynności wyboru jako najkorzystniejszej oferty złożonej przez AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebinie uniemożliwia Odwołującemu uzyskanie przedmiotowego zamówienia. Odwołujący ponosi tym samym szkodę w postaci nieudzielenia mu zamówienia, doznając tym samym szkody polegającej na nieuzyskaniu spodziewanego zysku. Odwołującego ze środków ochrony prawnej przewidzianych w art. 505 ust. 1 ustawy.

Odwołujący podał między innymi w uzasadnieniu podnoszonych zarzutów,

że:

analiza ofert złożonych w postępowaniu prowadzi do wniosku, że oferta AGB Przedsiębiorstwa Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G.

z siedzibą w Trzebinie (dalej AGB) znacząco odbiega od pozostałych ofert. Średnia arytmetyczna złożonych ofert wynosi 1.480.139,07 zł brutto, tym samym oferta AGB jest niższa od średniej arytmetycznej złożonych ofert o 25,82%. Ponadto zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia kwotę 1.700.000,00 zł. Już zatem na podstawie

powyższych wyliczeń oferta może być rażąco niska. Zamawiający pismem z dnia 24 lutego 2025 r. zwrócił się do AGB z wnioskiem o złożenie wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny. AGB złożył wyjaśnienia w drodze pisma z dnia 2 marca 2025 r. Zamawiający dokonał wyboru najkorzystniej oferty AGB.

Uzasadnienie zarzutu 1 – odwołujący podał między innymi, że zamawiający
w wezwaniu z dnia 24 lutego 2025 r. wezwał wykonawcę w sposób ogólny do złożenia wyjaśnień powołując się na art. 224 ust. 1 ustawy

Odwołujący podał, że na stronie 1 i 2 złożonych wyjaśnień wykonawca powołał się
na zdobyte przez lata doświadczenie, duży udział i zakres usług na rynku usług budowlanych, w szczególności robót obejmujących budowę kanalizacji sanitarnych
i wodociągowych. W ocenie odwołującego poza wskazaniem powyższych ogólników wykonawca nie wyjaśnił, w jaki sposób przekładają się one na cenę jego oferty,
w szczególności w jaki sposób zdobyte doświadczenie oraz wykonanie określonych inwestycji ma wpłynąć na cenę oferty np. w zakresie upustów na materiały czy też usługi okołobudowlane.

Odwołujący podał, że na stronie 13 projektu techniczno - wykonawczego wskazano, że realizację sieci wodociągowej na odcinkach: W1÷W33; W65÷W70; W91÷W93; W103÷W106; W113÷W116; W118÷WW129; W136÷W156 założono metodą przewiertu sterowanego. Co więcej, dopuszczono realizację sieci wodociągowej na całej długości metodą przewiertu sterowanego. Z kolei w przypadku zastosowania wykopów otwartych sieci uzbrojenia terenu mają zostać posadowione na podsypce piaskowej o grubości 10 cm, wykonanej z gruntu
o odpowiednich właściwościach. Przy zastosowaniu tej metody w sytuacji, gdy grunt rodzimy na trasie projektowanych rurociągów nie będzie spełniać warunków do posadowienia sieci, należy zastosować zagęszczoną podsypkę piaskową o grubości 10 cm, obsypkę i zasypkę 50 cm powyżej wierzch rury z gruntu dowiezionego – piasku średniego.

Wykonawca zgodnie z pozycją 50 d.3.1 kosztorysu podkreślił, że część sieci wodociągowej na odcinkach W5-W8; W45-W52 wykona w technologii przewiertu sterowanego (przewiert horyzontalny) na podstawie kalkulacji własnej, tymczasem nie wyjaśniono w sposób konkretny w jaki sposób dokonano wyliczeń. Wykonawca oświadczył, że wszelkie prace wykonana samodzielnie, stąd też nie ma potrzeby korzystania z pomocy podwykonawców, bądź wynajmowania sprzętu. Należy jednak zaznaczyć, że wykonawca nie wskazał
na posiadanie wiertnicy (urządzenie do wierceń poziomych) na wykonanie przedmiotowego przewiertu. Na załączonym wykazie posiadanego sprzętu brak jest wykazania przedmiotowego urządzenia. Odwołujący podkreśla również, że wykazanie posiadania tytułu prawnego do urządzeń i maszyn umożliwiających wykonanie przewiertu sterowanego
nie jest niemożliwe. Wykonawca mógł bowiem przedłożyć ewidencje środków trwałych bądź fakturę na zakup wskazanej wiertnicy.

Duży wpływ na koszt wykonania przewiertu sterowanego ma odpompowanie i utylizacja lub zagospodarowanie i recykling płuczki wiertniczej, która stanowi odpad oznaczony kodem
01 05 04 zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 10). Wykonawca zaniechał wyjaśnienia w jaki sposób zagospodaruje wskazany odpad. Co prawda, wykonawca wskazał, że zawarł umowę z firmą odbierającą odpady, jednakże nie załączono jej do wyjaśnień celem wykazania stosownego składnika cenotwórczego. Nie wiadomo również na jakiej podstawie Wykonawca ustalił, że ilość odpadów szacuje na 1,5-2m3. Planowana wielkość odpadu
w związku z zastosowaniem przewiertu stosowanego wynosi ok. 500 ton.

Wykonawca w ramach wyjaśnień złożył wykaz maszyn i urządzeń, przy czym jak już powyżej wskazano nie przedłożono dokumentów potwierdzających możliwość wykonania przewiertu sterowanego. Odwołujący podkreśla również wykaz w części nie posiada potwierdzenia w złożonych dowodach. Wykonawca bowiem nie przedłożył dowodów rejestracyjnych dla koparek w pozycjach od 1 do 5. A zatem i w tym fakturę na zakup przedmiotowych koparek, które wszak są kluczowe dla przeprowadzenia prac ziemnych. Ponadto wykonawca nie wyjaśnił w jaki sposób fakt, że posiadanie tytułu prawnego
do określonych maszyn i urządzeń wskazanych na zestawieniu ma wpłynąć na cenę zaproponowaną w ofercie.

W dalszej części wyjaśnień wykonawca wskazał, że dla realizacji zamówienia uwzględnił koszty robocizny, koszty materiałów, koszty sprzętu, koszty pośrednie przy uwzględnieniu ryzyka i zysku przedkładając kosztorys ofertowy. W ocenie odwołującego nie może on jednak stanowić elementu złożonych wyjaśnień, gdyż wykonawca wyraźnie określił jego charakter na poglądowy. W istocie nie wiadomo zatem w jaki sposób wykonawca skalkulował zaproponowane wynagrodzenie za wykonanie robót budowlanych, skoro kosztorys ma cechy jedynie poglądowe. Kosztorys ponadto nie zawiera jakichkolwiek informacji co do kosztów zakupu materiałów oraz co do kosztu pracy maszyn i urządzeń. Ponadto pomimo podniesienia szeregu twierdzeń na następnych stronach złożonych wyjaśnień wykonawca nie przedłożył żadnego wiarygodnego dowodu na ich pokrycie.

W szczególności wykonawca nie przedłożył jakichkolwiek dokumentów potwierdzających

na przysługiwanie upustów na materiały. Wykonawca również nie przedstawił wykazu materiałów, które powinny stanowić integralną część kosztorysu celem wyjaśnienia czy skalkulowany materiał jest zgodny z założeniami projektowymi, a ceny jednostkowe poszczególnych materiałów są zgodne z cenami rynkowymi. Wykonawca nie wykazał wysokości cen za poszczególne materiały takie jak: rury, hydranty, zasuwy czy też kształtki. Wykonawca również nie udowodnił wysokości kosztów pracy sprzętu, które będzie zastosowane, aby zrealizować inwestycje (brak określenia stawek motogodzin sprzętu). Wykonawca nie wykazał, aby posiadał lub wynajął potrzebny sprzęt do wykonania niniejszego zadania taki jak: pompa do odwodnienia wraz z igłofiltrami i zgrzewarki
do zgrzewania rur metodą doczołową lub elektrooporową.
Wykonawca powołał się również na koszty wynagrodzeń pracowników, przy czym
nie wyjaśniono jaka jest wysokość tych świadczeń na poszczególnych stanowiskach
a ponadto ilości osób, które zamierza zaangażować do wykonywania zamówienia,
ani przewidywanej organizacji robót dzięki której taka a nie inna ilość osób pracujących
na danych stanowiskach, w tym kadry zarządzającej, jest w ogóle wystarczająca.
Wykonawca założył, że koszty zakupu paliwa będą wynosiły na poziomie 5-6 tys. zł miesięcznie składając dwie faktury, przy czym ponownie złożone wyjaśnienia nie określają
w jaki sposób ceny na przedmiotowych dokumentach przedkładają na cenę oferty
i powodują obniżenie w stosunku do cen innych wykonawców. Wykonawca przedłożył również przykładowe polisy OC, przy czym ponownie złożone wyjaśnienia nie określają
w jaki sposób ceny na przedmiotowych dokumentach przedkładają na cenę oferty
i powodują obniżenie w stosunku do cen innych wykonawców. Ponadto wykonawca nie wyjaśnił czy pojazdy, które stanowią przedmiot umowy OC będą używane w ramach wykonywane w ramach inwestycji. Wykonawca bowiem wyraźnie wskazał, że lista pojazdów ma charakter jedynie przykładowy. Wykonawca wskazując na powyższe w żadnej mierze nie wykazał w jaki sposób wskazane przez niego okoliczności wpłynęły na kalkulację ceny oferty i zapewniły przewagę konkurencyjną. Wykonawca nie przedłożył wyjaśnień kalkulacji ceny,
a zatem już choćby z tej przyczyny stosownie do treści art. 224 ust. 6 ustawy zamawiający winien był uznać, iż nie złożono w istocie wyjaśnień, co skutkuje koniecznością odrzucenia jego oferty.
Niezależnie od powyższego, antycypując przyszłe stanowisko wykonawcy w postępowaniu odwoławczym, podkreślam że próba uzupełnienia wyjaśnień lub przedłożenia dowodów
w odpowiedzi na odwołanie lub na posiedzeniu lub na rozprawie przez KIO będzie spóźniona.
Uzasadnienie zarzutu 2 – odwołujący podał, że niezależnie od argumentacji wskazanej przez odwołującego powyżej uznać należy, że oferta wykonawcy zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia.
Odwołujący podał, że nawet pobieżna analiza złożonego kosztorysu prowadzi do wniosku, że cena zaproponowana przez wykonawcę jest rażąco niska. W pozycji 11 d. 1.2 wyraźnie pokreślono, że cenę za montaż 1 metra rurociągów z rur polietylenowych (PE, PEHD) o śr. zewnętrznej 160 mm przyjęto na poziomie 49,38, przy czym wartość ta jest zdecydowanie poniżej ceny rynkowej. Odwołujący przy oszacowywaniu przyjętej stawki roboczogodziny korzystał z popularnej na rynku budowlanym bazy cenowej stosowanej do sporządzania kosztorysów metodą uproszczoną lub szczegółową, do planowania kosztów robót budowlanych na podstawie programu funkcjonalno-użytkowego oraz do szacowania wartości obiektów przez rzeczoznawców pod nazwą – Sekocenbud, która oferuje oprogramowanie pod nazwą „Rodos". Odwołujący w tym zakresie wnosi o przeprowadzenie dowodu ze zrzutów z ekranu przedmiotowego oprogramowania celem wykazania, iż przyjęte w kosztorysie wykonawcy stawki nie odpowiadają cenom rynkowym. Wedle bowiem przedłożonych dokumentów cena minimalna za 1 metr przedmiotowej rury wynosi 61,14, zaś wykonawca założył łącznie za zakup oraz zamontowanie rury na poziomie 49,38. Ponadto koszty pośrednie w kosztorysie oszacowano na poziomie 10%, przy czym cena rynkowa wynosi 40%, zaś koszty zakupu oszacowano na poziomie 2%, natomiast cena rynkowa wynosi 3%. Powyższe w sposób jasny dowodzi o tym, że oferta złożona przez wykonawcę zawiera rażąco niską cenę.
Dowód: - trzy wydruki zrzutu z ekranu oprogramowania Rodos.
Koszty obsługi geodezyjnej wynoszą jedynie 2.000,00 zł, przy czym ponownie w ramach złożonych wyjaśnień nie złożono jakiegokolwiek dowodu na poparcie tego twierdzenia
np. w postaci zawartej umowy, bądź oświadczenia (odwołujący przedmiotowe twierdzenie podtrzymuje również w zakresie zarzutu nr 1). Ponadto z doświadczenia życiowego wynika, że wskazana stawka wynagrodzenia za usługi geodezyjne jest znacznie poniżej cen rynkowych biorąc pod uwagę konieczność sporządzenia dokumentacji inwentaryzacyjnej sieci wodociągowej na długości ponad 4 kilometrów. Ponadto ze złożonej oferty nie wynika, czy wykonawca uwzględnił obsługę geotechniczną i geologiczną, koszty przeprowadzenia badań przez akredytowane laboratorium oraz gwarancja CAR/EAR, którą trzeba zawrzeć
14 dni od zawarcia umowy ze zamawiającym.

W kosztorysie nie uwzględniono również kosztu sprawowania kierownictwa budowy (brak informacji o zatrudnieniu na umowę o pracę, bądź zawarcie innego stosunku prawnego), kosztu poniesionych z tytułu zleceń wykonywanych przez podwykonawców lub zleceniobiorców oraz konieczności ponoszenia opłat administracyjnych.
Z treści złożonych odpowiedzi na pytania oferentów wynika, że Zamawiający nie będzie pobierał opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, natomiast nie dotyczy to zajęcia pasa drogowego dróg powiatowych. W nadesłanych wyjaśnieniach próżno wyszukać informacji, aby wykonawca uwzględnił ten koszt cenotwórczy.
Zgodnie z dokumentacją projektową zadaniem potencjalnego Wykonawcy było również odtworzenie nawierzchni po przeprowadzony robotach w drogach gminnych i powiatowych zgodnie z decyzją zarządcy z dnia 28.11.2024 r., natomiast Wykonawca nie uwzględnił tego kosztu w swojej ofercie.
Z wyjaśnień wykonawcy wynika, że założył minimalne wynagrodzenia osób, które będą wykonywały przedmiot zamówienia publicznego. W tym kontekście warto zwrócić uwagę na stanowisko Izby wskazane w wyroku z dnia 27 lutego 2023 r., KIO 388/23:*„Sam fakt, że przyjęty poziom wynagrodzenia pracowników nie narusza przepisów powszechnie obowiązujących w zakresie minimalnego wynagrodzenia za pracę, nie jest równoznaczny z tym, że koszty pracy przyjęto na poziomie oddającym rzeczywiste nakłady, musiałoby to się bowiem wiązać każdorazowo z przyjęciem, że wszystkie osoby zatrudnione na umowę o pracę, mające realizować zamówienie, otrzymują wynagrodzenie minimalne, co w aktualnych realiach gospodarczych na rynku budowlanym oraz mając na uwadze okoliczność, iż pracownicy skierowani do realizacji zamówienia zatrudnieni są/będą na różnych stanowiskach, wymagających różnych kwalifikacji, jest mało prawdopodobne”.*
Mając na względzie powyższe, odwołujący stoi na stanowisku, że oferta wykonawcy zawiera rażąco niską cenę, a zatem oferta ta powinna zostać odrzucona przez Zamawiającego na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp.

Uzasadnienie zarzutu 3 - zamawiający postawił w specyfikacji warunków zamówienia (dalej: SWZ) w rozdziale VI punkt 1 ppkt 3) SWZ warunek udziału w postępowaniu, dotyczący sytuacji ekonomicznej lub finansowej w następujący sposób: „O udzielenie zamówienia mogą ubiegać się Wykonawcy, którzy: a) posiadają środki finansowe lub zdolność kredytową w wysokości co najmniej 1.700.000 zł (jeden milion siedemset tysięcy złotych)”.
Zamawiający pismem z dnia 24 lutego 2025r. wezwał wykonawcę do złożenia podmiotowych środków dowodowych w tym złożenia informacji banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej potwierdzający wysokość posiadanych środków finansowych lub zdolność kredytową wykonawcy, w okresie nie wcześniejszym niż 3 miesiące przed jej złożeniem.
Przystępujący wykonawca przedłożył opinię bankową Spółdzielczego Banku Ludowego
w Zakrzewie Oddział w Człopie z dnia 26.02.2025 r. w której to opinii wskazano,
że „Na moment wystawienia zaświadczenia tj. 26.02.2025 r. godz. 12:18, Klient dysponował środkami na rachunku bieżącym w wysokości 791 750, 38 zł (słownie: siedemset dziewięćdziesiąt jeden tysięcy siedemset pięćdziesiąt 38/100).”.
Odwołujący stwierdził,, że opinia bankowa nie spełnia wymagań postawionych przez Zamawiającego w SWZ, a co za tym idzie wykonawca nie wykazał, iż spełnił warunek postawiony przez Zamawiającego. Niespełnienie warunku udziału w postępowaniu obliguje Zamawiającego do odrzucenia oferty wykonawcy na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2b ustawy Pzp.
Dowód : - pismo Wykonawcy z dnia 2 marca 2025 r wraz z opinią bankową
Związku z powyższym Wykonawca nie wykazał, iż posiada na rachunku bankowym wymaganą kwotę 1.700.000,00 zł ani nie wykazał, iż posiada zdolność kredytową w tej wysokości.

Po przeprowadzeniu posiedzenia i rozprawy z udziałem Odwołującego
oraz uczestnika postępowania odwoławczego na podstawie zebranego materiału
w sprawie Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła, co następuje:

Izba stwierdziła, że nie została wypełniona żadna z przesłanek, o których stanowi art. 528 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień ustawy z 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 poz. 1320 ze zm.; dalej „ustawa”, „Pzp”) skutkujących odrzuceniem odwołania. Odwołanie zostało złożone do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej 7 marca 2025 roku od czynności zamawiającego z dnia 4 marca 2025 roku. Kopia odwołania została przekazana w ustawowym terminie zamawiającemu, co wynika
z akt sprawy odwoławczej.

Zamawiający nie przybył na posiedzenie i rozprawę, o terminie posiedzenia
i rozprawy prawidłowo powiadomiony – zgodnie z art. 549 ustawy niestawiennictwo strony prawidłowo powiadomionej o terminie rozprawy nie wstrzymuje rozpoznania odwołania.

Skład orzekający Izby rozpoznając sprawę uwzględnił akta sprawy odwoławczej, które zgodnie z par. 8 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 roku
w sprawie postępowania przy rozpoznawaniu odwołań przez Krajową Izbę Odwoławczą (Dz. U. z 2020 r. poz. 2453)

stanowią odwołanie wraz z załącznikami oraz dokumentację postępowania o udzielenie zamówienia w postaci elektronicznej lub kopię dokumentacji,
o której mowa w § 7 ust. 2, a także inne pisma składane w sprawie oraz pisma kierowane przez Izbę lub Prezesa Izby w związku z wniesionym odwołaniem.

Izba uwzględniła stanowiska prezentowane na rozprawie przez zamawiającego oraz odwołującego, a także przez uczestnika postępowania odwoławczego wykonawcę *A.G. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebnie*(dalej: uczestnik postępowania odwoławczego / AGB)
Izba uwzględniła stanowisko zamawiającego zawarte w **piśmie procesowym z dnia**
17 marca 2025 roku - Odpowiedź na odwołanie. Pismem tym zamawiający oświadczył, że: *Zamawiający po zapoznaniu się z argumentacją przedstawioną przez Odwołującego*
w uzasadnieniu odwołania postanawia. ***UWZGLĘDNIĆ wszystkie zarzuty stawiane***
w odwołaniu.
Zamawiający przedstawił również uzasadnienie swojej czynności ww. piśmie.
Izba Zarządzeniem z dnia 18 marca 2025 roku nakazała wezwanie wykonawcy *A.G. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G.*
z siedzibą w Trzebnie zgłaszającego przystąpienie do postępowania odwoławczego
po stronie zamawiającego do złożenia oświadczenia w przedmiocie sprzeciwu
co do uwzględnienia zarzutów przedstawionych w odwołaniu w całości.
Pismem z dnia 21 marca 2023 roku wykonawca *A.G. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebnie* złożył oświadczenie:
- ***wnoszę sprzeciw wobec uwzględnienia przez Zamawiającego w całości zarzutów odwołania,***
- *wnoszę o oddalenie odwołania w całości jako bezzasadnego oraz*
- *składam niniejsze pismo procesowe, w którym odnoszę się do zarzutów i twierdzeń sformułowanych w odwołaniu.*

W piśmie zostało przedstawione stanowisko AGB.
Do pisma załączono: - oferta na ww. rury od firmy PLASTPIPE Sp. z o.o. Sp. k., - opinia bankowa Spółdzielczego Banku Ludowego w Zakrzewie, Oddział w Człopie z dnia 19.03.2025.

Pismem z dnia 24 marca 2025 roku odwołujący złożył stanowisko w zakresie przedstawionego stanowiska odwołującego w Piśmie procesowym przy zgłoszeniu sprzeciwu co do uwzględnienia przez zamawiającego w całości zarzutów odwołania.
Odwołujący wniósł o pominięcie dowodów przedstawionych przez odwołującego przy ww. piśmie z dnia 21 marca 2025 roku.

Pismem z dnia 27 marca 2023 roku wykonawca *A.G. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebnie*przedstawił argumentację w zakresie stanowiska odwołującego wyrażonego w piśmie z dnia 24 marca 2025 roku.

Pismem z dnia 26 marca 2025 roku Zamawiający przesłał następujące stanowisko:
Oświadczenie dotyczące stanowiska Zamawiającego w sprawie
Zamawiający Gmina Okonek w związku z postępowaniem odwoławczym dotyczącym zamówienia publicznego Budowa gminnego systemu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków w Gminie Okonek – zadanie I budowa sieci wodociągowo rozdzielczej tranzytowej na odcinku Borucino-Pniewo, opublikowanym w Biuletynie Zamówień Publicznych Nr 2025/BZP 00076639 z dnia 30.01.2025 r. przedstawia poniższe stanowisko w sprawie.
W pierwotnej odpowiedzi na odwołanie wniesionej przez Odwołującego, Zamawiający uznał w całości zarzuty dotyczące wyboru oferty Przystępującego.
Decyzja ta wynikała z początkowej analizy przedstawionych argumentów oraz dokumentacji postępowania. Jednakże, po dokonaniu ponownej weryfikacji w oparciu o sprzeciw wniesiony przez Przystępującego, Zamawiający stwierdził, że jego wcześniejsze stanowisko wymaga zmiany.
W szczególności Zamawiający dostrzegł, że:
1. Nie wezwał wybranego Wykonawcy do uzupełnienia dokumentów na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2024 r. po. 1320) – dalej ustawa Pzp, co spowodowało, że brakujące informacje dotyczące posiadanych przez Przystępującego środków finansowych nie zostały w pełni przedstawione i udokumentowane.
2. Na podstawie art. 274 ust. 1 ustawy Pzp, wybrany Wykonawca nie przedłożył wszystkich wymaganych środków dowodowych, a Zamawiający nie podjął działań mających na celu uzupełnienie braków w dokumentacji.
3. W pierwotnym stanowisku Zamawiający uznał zarzut dotyczący rażąco niskiej ceny, jednak po analizie argumentacji

przedstawionej w sprzeciwie przez Przystępującego stwierdza, że wykonawca wyczerpująco wyjaśnił, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny i nie ma podstaw do kwestionowania zaoferowanej ceny.
Mając na uwadze powyższe okoliczności, Zamawiający przyznaje, iż nie dochował należytej staranności i nie wezwał Przystępującego do uzupełnienia złożonych podmiotowych środków dowodowych, do czego w trybie art. 128 ust. 1 ustawy Pzp był zobowiązany i czego dowodem jest treść uzasadnienia złożonego sprzeciwu.
Zamawiający przyznaje, że prawidłowym działaniem powinno być wezwanie Przystępującego do uzupełnienia dokumentacji, zamiast automatyczne uznanie zarzutów odwołującego.
W związku z powyższym, Zamawiający zmienia swoje stanowisko i zobowiązuje się
do naprawienia uchybienia poprzez wezwanie Przystępującego do uzupełnienia dokumentów. Jednocześnie Zamawiający informuje, że jego przedstawiciele nie będą obecni na rozprawie przed Krajową Izbą Odwoławczą. W związku z tym wnosi o rozpatrzenie sprawy na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego oraz niniejszego stanowiska.
Izba postanowienie wydanym w trakcie rozprawy dopuściła dowody zawnioskowane
i załączone do pisma z dnia 21 marca 2025 roku przez wykonawcę *A.G. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebnie* tj.:
1) oferta na ww. rury od firmy PLASTPIPE Sp. z o.o. Sp. k.,
2) opinia bankowa Spółdzielczego Banku Ludowego w Zakrzewie, Oddział w Człopie z dnia 19.03.2025.

Izba dopuściła dowody zawnioskowane w odwołaniu i załączone do odwołania tj.: trzy wydruki zrzutu z ekranu oprogramowania Rodos. Pozostałe załączone do odwołania dokumenty stanowią akta sprawy odwoławczej zgodnie z aktami postępowania
o zamówienie przekazanymi przez zamawiającego, jednocześnie w ich zakresie nie były przedstawiane przez odwołującego żadne tezy dowodowe.

Izba stwierdziła, w zakresie oświadczenia złożonego przez zamawiającego
za pismem z dnia 26 marca 2025 roku, co następuje:
z pisma z dnia 26 marca 2025r. złożonego przez zamawiającego do akt sprawy odwoławczej nie wynika w sposób jednoznaczny oraz oczywisty, że złożył on oświadczenie odwołujące
w całości oświadczenie zawarte w piśmie z 17 marca 2025 roku „Odpowiedź na odwołanie" odnoszące się do uwzględnienie wszystkich zarzutów stawianych w odwołaniu.
Stwierdzić należy, że brak jednoznacznego oświadczenia zamawiającego o odwołaniu oświadczenia z pisma z 17 marca 2025 roku, jak również brak jednoznacznego oświadczenia o tym jakie jest stanowisko zamawiającego na dzień rozpoznawania sprawy To powoduje, że nie jest możliwe jednoznaczne ustalenie stanowiska zamawiającego względem zarzutów odwołania.
Izba nie może zastępować zamawiającego w konstruowaniu treści oświadczenia składanego w postępowaniu odwoławczym, jak również nie może dorozumiewać czy też prowadzić wnioskowania w zakresie czynności zamawiającego. Izba podkreśla, że w postępowaniu odwoławczym kluczowe znaczenie maja oświadczenia odnoszące się do prowadzonego postępowania odwoławczego, które muszą być artykułowane w sposób jednoznaczny. Zamawiający nie stawił się na posiedzeniu i rozprawie, do czego był uprawniony,
a nie obowiązany, ale jednocześnie w ten sposób pozbawił się możliwości złożenia dodatkowych oświadczeń.
Mając powyższe na uwadze Izba uznała, że w zakresie formalnych czynności
nie ma podstaw do dorozumianego działania, a tym samym przebieg postępowania odwoławczego nie zostaje zmienionym pismem z dnia 27 marca 2025 roku. Tym samym sprawa będzie procedowana w taki sposób jak wynika z odpowiedzi na odwołanie
i wniesionego sprzeciwu.

Izba ustaliła i stwierdziła w zakresie zarzutów odwołania:

Zgodnie z art. 559 ust. 2 ustawy - *Uzasadnienie orzeczenia zawiera wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, w tym ustalenie faktów, które Izba uznała*
za udowodnione, dowodów, na których się oparła, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówiła wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wskazanie podstawy prawnej orzeczenia
z przytoczeniem przepisów prawa.
Izba na wstępie wskazuję, zgodnie z art. 559 ust. 2 ustawy podstawy prawne oraz przytacza przepisy prawa:
- art. 16 ustawy - Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób:
1) zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców;
2) przejrzysty;
3) proporcjonalny.
- art. 17 ust. 2 ustawy - Zamówienia udziela się wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy.

- art. 226 ust. 1 ustawy - Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli: (…)
8) zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia;
- art. 224 ust. 1 ustawy - Jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie
z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów
w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych.
- art. 224 ust. 2 ustawy - W przypadku gdy cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o co najmniej 30% od:
1) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 10, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że rozbieżność wynika
z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia;
2) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, zaktualizowanej z uwzględnieniem okoliczności, które nastąpiły po wszczęciu postępowania, w szczególności istotnej zmiany cen rynkowych, zamawiający może zwrócić się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1.
- art. 224 ust. 3 ustawy - Wyjaśnienia, o których mowa w ust. 1, mogą dotyczyć
w szczególności:
1) zarządzania procesem produkcji, świadczonych usług lub metody budowy;
2) wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków dostaw, usług albo związanych z realizacją robót budowlanych;
3) oryginalności dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych przez wykonawcę;
4) zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2020 r. poz. 2207 oraz z 2023 r. poz. 1667) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;
5) zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;
6) zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;
7) zgodności z przepisami z zakresu ochrony środowiska;
8) wypełniania obowiązków związanych z powierzeniem wykonania części zamówienia podwykonawcy.
- art. 224 ust. 4 ustawy - W przypadku zamówień na roboty budowlane lub usługi, zamawiający jest obowiązany żądać wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, co najmniej
w zakresie określonym w ust. 3 pkt 4 i 6.
- art. 224 ust. 5 ustawy – Obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu spoczywa na wykonawcy.
- art. 224 ust. 6 ustawy - Odrzuceniu, jako oferta z rażąco niską ceną lub kosztem, podlega oferta wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu.
- art. 239 ust. 1 ustawy - Zamawiający wybiera najkorzystniejszą ofertę na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w dokumentach zamówienia.
- art. 239 ust. 2 ustawy - Najkorzystniejsza oferta to oferta przedstawiająca najkorzystniejszy stosunek jakości do ceny lub kosztu lub oferta z najniższą ceną lub kosztem.
- art. 266 ustawy - Do przygotowania i prowadzenia przez zamawiających publicznych postępowania o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne stosuje się przepisy , z wyjątkiem przepisów art. 83, art. 86, art. 87 ust. 3, art. 88-90, art. 97 ust. 2, art. 124, art. 125 ust. 2 i 6, art. 126, art. 127 ust. 1, art. 129, art. 130, art. 132-188, art. 220, art. 227 ust. 1, art. 257, art. 264 i art. 265, chyba że przepisy niniejszego działu stanowią inaczej.
- art. 112 ust. 2 pkt 3 ustawy - Warunki udziału w postępowaniu mogą dotyczyć:
3) sytuacji ekonomicznej lub finansowej,
- art. 115 ust. 1 pkt 4 ustawy - W odniesieniu do sytuacji finansowej lub ekonomicznej zamawiający może określić warunki, które zapewnią posiadanie przez wykonawców zdolności ekonomicznej lub finansowej niezbędnej do realizacji zamówienia. W tym celu zamawiający może wymagać w szczególności:
4) posiadania przez wykonawcę określonej zdolności kredytowej lub środków finansowych.
- art. 274 ust. 1 ustawy - Zamawiający wzywa wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia w

wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 5 dni od dnia wezwania, podmiotowych środków dowodowych, jeżeli wymagał ich złożenia w ogłoszeniu
o zamówieniu lub dokumentach zamówienia, aktualnych na dzień złożenia podmiotowych środków dowodowych.
- art. 128 ust. 1 ustawy – Jeżeli wykonawca nie złożył oświadczenia, o którym mowa w , podmiotowych środków dowodowych, innych dokumentów lub oświadczeń składanych w postępowaniu lub są one niekompletne lub zawierają błędy, zamawiający wzywa wykonawcę odpowiednio do ich złożenia, poprawienia lub uzupełnienia w wyznaczonym terminie, chyba że:
1) wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo oferta wykonawcy podlegają odrzuceniu bez względu na ich złożenie, uzupełnienie lub poprawienie lub
2) zachodzą przesłanki unieważnienia postępowania.

W zakresie rozpoznania zarzutów odwołania:

W zakresie zarzutu 1 tj. naruszenia art. 224 ust. 6 w zw. z art. 224 ust. 2 oraz 3 w zw. z art. 16 Pzp w zw. z art. 17 ust. 2 w zw. z art. 266 ustawy przez zaniechanie ich zastosowania i w konsekwencji odrzucenia oferty AGB Przedsiębiorstwa Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebinie pomimo tego, że AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. nie udzielił wymaganych przez Zamawiającego wyjaśnień w sprawie rażąco niskiej ceny oraz nie przedstawił dowodów w tym zakresie;
oraz

w zakresie zarzutu 2 tj. naruszenia art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 2 oraz 3 w zw. z art. 16 w zw. z art. 17 ust. 2 w zw. z art. 266 ustawy przez zaniechanie ich zastosowania, pomimo tego, że ocena wyjaśnień AGB Przedsiębiorstwa Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebinie potwierdza, że AGB Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Melioracyjnych i Drogowych A.G. z siedzibą w Trzebinie zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia.

Na podstawie art. 552 ust. 1 ustawy Izba wydając wyrok bierze za podstawę stan rzeczy ustalony w toku postępowania odwoławczego.

Izba ustaliła, że:

- **pismem z dnia 24 lutego 2025 roku** Zamawiający wezwał uczestnika postępowania do złożenia wyjaśnień w zakresie ceny ofert:

Działając na podstawie przepisów art. 224 ust.l ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320) dalej Pzp Zamawiający w celu ustalenia, czy oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia, zwraca się z prośbą o udzielenie wyjaśnień dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny, ponieważ oferta złożona przez Państwa wydaje się rażąco niska
w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzi wątpliwości Zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w Opisie Przedmiotu Zamówienia, (stanowiącym załącznik SWZ), w szczególności jest niższa o więcej niż 30% od wartości zamówienia ustalonej przed wszczęciem postępowania.
Wobec powyższego, w celu ustalenia, czy oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku
do przedmiotu zamówienia, Zamawiający zwraca się o potwierdzenie, że cena została skalkulowana rzetelnie i czy Wykonawca będzie w stanie zrealizować przedmiotowe zamówienie.
Zgodnie z treścią art. 224 ust.5 PZP obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny spoczywa na Wykonawcy. Jednocześnie Zamawiający informuje, ze zgodnie
z art. 224 ust. 6 Pzp odrzuceniu jako oferta z rażąco niską ceną podlega oferta Wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia
nie uzasadniają podanej w ofercie ceny.

W odpowiedzi na powyższe uczestnik postępowania złożył **pismo z dnia 2 marca 2025 roku**:

WYJAŚNIENIA WYKONAWCY W ZAKRESIE WYLICZENIA CENY OFERTY
W odpowiedzi na pismo Zamawiającego z dnia 25.02.2025 r. będące wezwaniem
do złożenia wyjaśnień, w zakresie wyliczenia zaoferowanej ceny – niniejszym wyjaśniam,
że w ramach zaoferowanej ceny Wykonawca uwzględnił pełny zakres zamówienia wynikający z dokumentów zamówienia oraz wszelkie koszty jego wykonania.
Na wstępie oświadczamy, że przyjęta przez nas cena oferty gwarantuje prawidłową realizację robót polegających na budowie gminnego systemu zaopatrzenia w wodę
i odprowadzania ścieków w Gminie Okonek– zadanie I budowa sieci wodociągowo rozdzielczej tranzytowej na odcinku Borucino-Pniewo. Skalkulowana cena obejmuje wszystkie elementy zakresu zamówienia wynikające z opisu przedmiotu zamówienia, STWiOR, przedmiaru robót, wymagań i warunków stawianych przez Zamawiającego w SWZ, w tym w

Projektowanych Postanowieniach Umowy oraz umożliwia osiągnięcie godziwego zysku z tytułu realizacji usługi.
Jako wykonawca legitymujemy się ponad 37-letnim doświadczeniem (data rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej 16.02.1988 r.), w tym zakresie m.in. robót związanych z wykonywaniem instalacji wodno-kanalizacyjnych, cieplnych, gazowych
i klimatyzacyjnych. Na potwierdzenie zakresu działalności składamy CEIDG Wykonawcy (załącznik nr 1 do wyjaśnień).
W tym zakresie wskazać należy na doświadczenie zdobyte przy realizacji chociażby następujących robót: „Budowa kanalizacji deszczowej w ciągu drogi krajowej nr 22 w m. Strączno" dla Generalnej Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Szczecinie, „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami do budynków, budową dwóch zbiorczych zbiorników oraz przepompownią ścieków dla miejscowości Ł.W., gmina M." dla Zakładu Energetyki Cieplnej, Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.
w Mirosławcu „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej wraz ze zbiornikiem
na ścieki we wsi Próchnowo oraz budowa sieci wodociągowej z Bronikowa do Próchnowa wraz z wymianą pompy głębinowej na ujęciu wody w Bronikowie" dla Gminy i Miasta M.. Ponadto wraz firmą Roboty Drogowo-Budowlane J.K. wykonaliśmy dla Gminy Okonek robotę budowlaną pn.
Na potwierdzenie posiadanego doświadczenia w załączeniu przedkładamy przykładowe referencje (załącznik nr 2 do wyjaśnień – przykładowe referencje).
Doświadczenie Wykonawcy przełożyły się w szczególności na możliwość rozpoznania ***realnych kosztów realizacji robót budowlanych*** *oraz identyfikację* ***ewentualnych ryzyk*** *związanych z ujawnieniem się w okresie wykonywania zamówienia dodatkowych kosztów.*
Potwierdzamy, że cena oferty została skalkulowana w sposób rynkowy i nie nosi znamion ceny „rażąco" niskiej. Jak wskazuje się w orzecznictwie: „rażąco niska cena to cena niewiarygodna, nierealistyczna, która w znaczny sposób odbiega od warunków rynkowych. To cena, która nie pozwala na realizację zamówienia zgodnie z wymogami zamawiającego, a przez to nierzetelna, niedokładna lub nieuczciwa. To po prostu cena, która nie występuje na rynku" (tak: wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 27 kwietnia 2023 r., KIO 1055/23).
Wykonawca dysponuje własnym sprzętem, w tym między innymi takim jak: Koparka kołowa Atlas, Koparko-ładowarka Volvo, Koparka gąsienicowa Volvo, Koparka gąsienicowa JCB, Ciągnik rolniczy Massey Ferguson, Ciągnik rolniczy Case, Przyczepa ciężarowa Metal tech, Samochód osobowy Citroen Berlingo, Samochód ciężarowy Peugeot Boxer, Samochód osobowy Mercedes vito, Szalunek Krings – 2 szt., zagęszczarki gruntu – 3 szt., stąd nie ponosi kosztów związanych z wynajmem lub leasingowaniem sprzętu.
Oświadczamy jednocześnie, że realizacja przedmiotowego zamówienia nie wymaga
po naszej stronie zatrudniania dodatkowego personelu, nabywania dodatkowych środków transportu ani korzystania z zaangażowania podwykonawców, bowiem dysponujemy wystarczającym zasobem kadrowym i sprzętowym do obsługi niniejszego kontraktu.
Na podstawie analizy opisu przedmiotu zamówienia, a także wzoru umowy ustaliśmy,
iż dla należytej realizacji zamówienia - konieczne jest uwzględnienie w szczególności kosztów robocizny, materiałów, sprzętu, kosztów pośrednich, oraz innych kosztów wynikających z zakresu zamówienia. W cenie uwzględniliśmy również ryzyko oraz zysk.
Dla zobrazowania Zamawiającemu powyższych kosztów w cenie oferty Wykonawca składa kosztorys ofertowy – stanowiący załącznik nr 3 do niniejszych wyjaśnień*.*
Kosztorys uwzględnia wszystkie metody i technologie wykonania robót. Kosztorys
ma charakter poglądowy, z uwzględnieniem postanowień SWZ i PPU dotyczących charakteru wynagrodzenia ustalonego przez Zamawiającego (cena ryczałtowa) i znaczenia kosztorysu w trakcie realizacji umowy. Wykonawca wziął pod uwagę, że cena za przedmiot zamówienia jest ceną ryczałtową, której definicję określa art. 632 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.,). Cena ofertowa (ryczałtowa) brutto winna obejmować koszty i składniki związane z wykonaniem całości prac, czynności i innych kosztów koniecznych do wykonania zamówienia – wszelkie prace pomocnicze i towarzyszące, które są konieczne do prawidłowego wykonania robót ujętych w przedmiarze robót, w tym prace wynikające ze specyfikacji technicznych i dokumentacji projektowej oraz wszelkie inne roboty, prace, badania wynikające z niniejszej SWZ, umowy, dokumentacji projektowej, STWiOR, przedmiaru robót, których zrealizowanie jest niezbędne dla prawidłowego wykonania umowy i przekazania zadania Zamawiającemu.
Cena ofertowa brutto obejmuje koszty i składniki związane z wykonaniem całości prac, czynności i innych kosztów koniecznych do wykonania zamówienia – wszelkie prace pomocnicze i towarzyszące, które są konieczne do prawidłowego wykonania robót ujętych

w przedmiarze robót, w tym prace wynikające ze specyfikacji technicznych i dokumentacji projektowej oraz wszelkie inne roboty, prace, badania wynikające z niniejszej SWZ, umowy, STWiOR, przedmiaru robót, których zrealizowanie jest niezbędne dla prawidłowego wykonania umowy i przekazania zadania Zamawiającemu.

Oświadczamy, że w wycenie uwzględniliśmy obowiązki Wykonawcy w tym obowiązki:

1) *wykonywania przedmiotu zamówienia terminowo i poprzez odpowiednio wykwalifikowaną kadrę,*
2) *stosowania materiałów i wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie, spełniających wymagania Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1213 z późn. zm.),*
3) *wykonania przedmiotu umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, obowiązującymi przepisami i sztuką budowlaną,*
4) *zorganizowania w miejscu robót zabezpieczeń wynikających z przepisów bhp i p.poż.,*
5) *zatrudniania osób wykonujących czynności w ramach realizacji zamówienia, w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy Kodeks pracy, na umowy o pracę. jak również obowiązki takie jak:*

a) *zorganizowanie, oznakowanie i późniejsza likwidacja placu budowy;*
b) *opracowanie planu bioz;*
c) *utrzymanie terenu budowy i zabezpieczenie mienia placu budowy i miejsc postojowych sprzętu i maszyn;*
d) *prowadzenie na bieżąco dokumentacji budowy, umieszczanie tablicy informacyjnej oraz zgłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia o ile wymagają tego przepisy prawa;*
e) *pisemnego zawiadomienia Zamawiającego o zauważonych wadach i brakach w dokumentacji projektowej lub specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót niezwłocznie do ich ujawnienia;*
f) *pisemnego zgłoszenia wykonywanych robót budowlanych do odbiorów;*
g) *przeprowadzenia i przedstawienia Zamawiającemu wyników wymaganych przepisami badań, pomiarów oraz niezbędnych atestów, świadectw, certyfikatów i innych dokumentów stwierdzających , jakość wybudowanych materiałów;*
h) *obsługa geodezyjna wraz z inwentaryzacją powykonawczą i potwierdzeniem zgłoszenia do właściwego ośrodka geodezyjno-kartograficznego;*
i) *zorganizowanie i dostawa mediów – wody, energii elektrycznej, odbioru ścieków na potrzeby budowy;*
j) *składowanie, wywóz i utylizacja materiałów z terenu budowy;*
k) *sporządzenia i uzgodnienie projektu organizacji ruchu na czas robót;*
l) *uzyskanie od zarządcy drogi zezwolenia na zajęcie pasa na czas robót jeżeli zajdzie taka konieczność dla zrealizowania przedmiotu umowy wraz z poniesieniem kosztów tego zajęcia;*
m) *wykonanie pomiarów elektrycznych;*
n) *opracowanie dokumentacji powykonawczej;*
o) *umożliwiania wstępu na teren budowy pracownikom nadzoru budowlanego , do których należy wykonanie zadań określonych ustawą prawo budowlane oraz udostępniania im danych i informacji wymaganych zgodnie z tą ustawą.*

Poniżej przedstawiamy szczegółowe założenia poczynione przez Wykonawcę przy kalkulacji kosztów wraz z odwołaniem do kosztorysu i dowodów, stanowiących załączniki
do wyjaśnień. Przechodząc do omówienia - wskazujemy co następuje:

1) Koszty robocizny:

Kalkulując koszty robocizny uwzględniliśmy w szczególności wymagania dotyczące zatrudnienia na umowę o pracę: osób, które wykonują wszystkie czynności zawarte
w przedmiarze robót załączonym do SWZ, z wyłączeniem osób wykonujących obsługę geodezyjną oraz osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie
tj. kierowników budowy, kierowników robót, dostawców materiałów budowlanych i innych.
Wyjaśniamy, iż w zakresie kosztów pracy uwzględniliśmy, że zamówienie co do zasady realizowane będzie w terminie nie później niż do dnia 31.07.2025 r. od dnia podpisania umowy (zgodnie z postanowieniem SWZ).
W konsekwencji kalkulując cenę oferty uwzględniliśmy koszty pracy na poziomie odpowiadającym co najmniej wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2025 r. określonego zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12.09.2024 r.
w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 r. oraz przepisami ustawy dnia 10.10.2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (z pożn. zmianami).

Na potwierdzenie okoliczności zatrudniania przez nas pracowników na podstawie umowy o pracę, przy uwzględnieniu co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę – przedkładamy potwierdzenie opłacenia składek za m-c styczeń dokument RCA, z którego tych wynika, iż nasi pracownicy przy zatrudnieniu na pełny etat - otrzymują wynagrodzenie na poziomie nie mniejszym od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej (załącznik nr 4 do wyjaśnień).

W wycenie uwzględniliśmy również wymóg SWZ, zgodnie z którym Zamawiający wymaga, aby Wykonawcy dysponowali, co najmniej jedną osobą, która będzie: skierowana przez Wykonawcę do kierowania robotami budowlanymi, będzie pełniła funkcję kierownika budowy, robót który musi posiadać UPRAWNIENIA BUDOWLANE BEZ OGRANICZEŃ SPECJALNOŚCI INSTALACYJNEJ W ZAKRESIE SIECI, INSTALACJI I URZĄDZEŃ CIEPL WENTYLACYJNYCH, GAZOWYCH, WODOCIĄGOWYCH I KANALIZACYJNYCH uprawniające do kierowania robotami budowlanymi wydane na podstawie obecnie obowiązujących przepisów prawa (lub uprawnienia w zakresie sieci i instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych wydane na podstawie wcześniej obwiązujących przepisów, wystarczające do realizacji przedmiotu zamówienia w zakresie pełnienia funkcji Kierownika Budowy, kierowania robotami budowlanymi jeżeli ustawy nakładają obowiązek posiadania takich uprawnień.

Wynagrodzenie tej osoby, w zakresie wykraczającym poza wartość wynikającą z wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę od 1 stycznia 2025 r., zostało uwzględnione między innymi w ramach kosztów pośrednich. W kalkulacji wzięliśmy również pod uwagę koszt obsługi geodezyjnej na poziomie ok. 2000 zł.

2) Koszty materiałów, sprzętu:

Do wykonania zamówienia wykorzystany zostanie sprzęt własny Wykonawcy, w szczególności: Koparka kołowa Atlas, Koparko-ładowarka Volvo, Koparka gąsienicowa Volvo, Koparka gąsienicowa JCB, Ciągnik rolniczy Massey Ferguson, Ciągnik rolniczy Case, Przyczepa ciężarowa Metal tech, Samochód osobowy Citroen Berlingo, Samochód ciężarowy Peugeot Boxer, Samochód osobowy Mercedes vito, Szalunek Krings – 2 szt., zagęszczarki gruntu – 3 szt.

Na potwierdzenie okoliczności dysponowania wymienionym powyżej sprzętem na własność – w załączeniu przedkładamy wykaz sprzętu oraz dowody rejestracyjne (załączniki nr 5 i 6 do wyjaśnień).

W zakresie kosztów pracy sprzętu oraz kosztów transportu uwzględniliśmy koszt paliwa. Kalkulację tego kosztu oparliśmy na doświadczeniu Wykonawcy, z którego wynika, iż przy realizacji analogicznego zamówienia – koszty paliwa wynoszą około 5000-6000 zł miesięcznie.

Na potwierdzenie wartości kosztów pracy sprzętu i transportu – przedkładamy przykładowe faktury zakupowe na paliwo (załącznik nr 7 do wyjaśnień).

Ponadto w zakresie kosztów transportu uwzględniliśmy koszt ubezpieczenia pojazdów oraz koszt serwisu pojazdów w okresie realizacji umowy. Koszty te zostały uwzględnione w kalkulacji ceny w zakresie adekwatnym dla zakresu niniejszego zamówienia. Całkowity koszt ubezpieczenia pojazdów oraz serwisu pojazdów rozkłada się na średnio ok. 4 kontrakty realizowane równolegle przez Wykonawcę.

Na potwierdzenie wartości kosztu ubezpieczenia pojazdów – przedkładamy przykładowe polisy OC pojazdów (załącznik nr 8 do wyjaśnień).

3) Koszty pośrednie, inne koszty, ryzyko oraz zysk:

W kalkulacji zostały uwzględnione również koszty pośrednie oraz inne koszty, w tym między innymi koszty realizacji obowiązków gwarancyjnych, koszty ubezpieczenia Wykonawcy.

Wykonawca uwzględnił również koszty jak między innymi:

– koszty zorganizowania, oznakowania i późniejszej likwidacji placu budowy;

– koszty opracowania planu bioz;

– koszty utrzymania terenu budowy i zabezpieczenia mienia placu budowy i miejsc postojowych sprzętu i maszyn;

– koszty obsługi geodezyjnej wraz z inwentaryzacją powykonawczą i potwierdzeniem zgłoszenia do właściwego ośrodka geodezyjno-kartograficznego;

– koszty zorganizowania i dostawy mediów – wody, energii elektrycznej, odbioru ścieków na potrzeby budowy;

– koszty składowania, wywozu i utylizacji materiałów z terenu budowy;

– koszty sporządzenia projektu organizacji i uzgodnienia ruchu na czas robót,

– koszty związane z uzyskaniem od zarządcy drogi (droga wojewódzka) zezwolenia na zajęcie pasa na czas robót,

– koszty wykonania pomiarów elektrycznych,

– koszty opracowania dokumentacji powykonawczej– 1 kpl dla wszystkich branż.
W zakresie powyższych kosztów Wykonawca uwzględnił m.in. następujące założenia i dostępne wykonawcy możliwości obniżenia kosztów:
– Wykonawca nie ponosi kosztów zakupu znaków i tablic do oznakowania placu budowy – z uwagi na posiadanie własnych znaków i tablic,
– koszt dokumentacji powykonawczej uwzględniono na poziomie ok. 4000 zł,
– koszt obsługi geodezyjnej uwzględniono na poziomie ok. 2000 zł,
– w odniesieniu do kosztu zorganizowania i dostawy mediów - Wykonawca posiada agregat prądotwórczy, który zastanie wykorzystany do zasilenia w energię elektryczną spawarki,
– koszty związane z uzyskaniem od zarządcy drogi zezwolenia na zajęcie pasa na czas robót – uwzględniono w pozycji administracja,
– w zakresie kosztów składowania, wywozu i utylizacji materiałów z terenu budowy – Wykonawca posiada umowę z firmę odbierającą odpady, w ramach której ponosi koszt odbioru wynoszący ok. 200 za 1m3. W przypadku niniejszego zamówienia szacunkowa ilość odpadów może zawierać się w przedziale 1,5-2m3, co oznacza koszt maksymalnie ok. 400-450 zł.
Ponadto uwzględniliśmy koszty organizacyjne, a w tym koszty administracyjne funkcjonowania naszego przedsiębiorstwa w zakresie związanym z realizacją zamówienia, oraz proporcjonalnie koszty związane z pozyskaniem polisy OC w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej, związanej z realizacją przedmiotu Umowy, stosownie do wymogu określonego w Projektowanych Postanowień Umowy. Informacja od ubezpieczyciela potwierdzająca koszt pozyskania polisy OC na wymaganą kwotę stanowi załącznik nr 9 do wyjaśnień. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy zostanie wniesione przez Wykonawcę w pieniądzu, koszt ustanowienia zabezpieczenia ma charakter marginalny, związany jedynie z kosztem „zamrożenia" środków na rachunku bankowym Zamawiającego. W cenie uwzględnione zostały również koszty związane z podatkami oraz wszelkimi innymi zobowiązaniami publicznoprawnymi w myśl obowiązujących przepisów prawa.
Uwzględnienie ryzyka związanego z niedoszacowaniem oraz ewentualnym wzrostem kosztów realizacji zamówienia wynika z naszego doświadczenia oraz związane jest z aktualną sytuacją gospodarczą. Wedle naszego doświadczenia mimo starannego szacowania kosztów realizacji zamówienia – zawsze istnieje ryzyko związane z faktycznym wyższym kosztem realizacji poszczególnych czynności. Niemniej przyjęta rezerwa jest adekwatna do pokrycia przedmiotowego ryzyka.
Z kolei założony przez nas poziom zysku został skalkulowany na satysfakcjonującym poziomie, uwzględniającym godziwy poziom wynagrodzenia Wykonawcy z tytułu realizacji niniejszego zamówienia.
Reasumując - po dokładnej analizie wymagań określonych przez Zamawiającego w przedmiotowym postępowaniu z pełną odpowiedzialnością wskazujemy, że absolutnie nie zachodzi nawet najmniejsze prawdopodobieństwo zastosowania przez Wykonawcę rażąco niskiej ceny w stosunku do przedmiotu zamówienia.
Jednocześnie oświadczamy, że w przypadku jakichkolwiek nieścisłości związanych z brakiem przedstawienia w ramach niniejszych wyjaśnień danego kosztu / elementu realizacji zamówienia – nie stanowi to niezgodności z opisem przedmiotu zamówienia oraz pozostajemy w gotowości do szczegółowego dalszego wyjaśnienia sposobu ujęcia danego kosztu w cenie oferty.
Załączniki:

1. *CEiDG Wykonawcy,*
2. *Przykładowe referencje potwierdzające doświadczenie Wykonawcy,*
3. *Kosztorys ofertowy,*
4. *RCA,*
5. *Wykaz sprzętu,*
6. *Dowody rejestracyjne,*
7. *Przykładowa faktura zakupowa za paliwo,*
8. *Przykładowe polisy OC pojazdów,*
9. *Polisa OC Wykonawcy.*

Izba stwierdziła w zakresie rozpoznania zarzutu 1 odwołania:

Na wstępie Izba wyjaśnia i podkreśla, że w postępowaniu odwoławczym Izba dokonuje oceny czynności podjętej przez zamawiającego w prowadzonym przez zamawiającego postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, które

to czynności dokonane zostały na podstawie i w oparciu o dokumenty złożone w postępowaniu, a które kwestionowane są przez odwołującego. Oceny dokonania czynności zamawiającego Izba dokonuje w pryzmacie zarzutów odwołania oraz argumentacji odwołującego zawartej
w uzasadnieniu odwołania. Podkreślenia wymaga jednocześnie, że zgodnie z art. 552 ust. 1 ustawy Izba wydając wyrok bierze za podstawę stan rzeczy ustalony w toku postępowania odwoławczego.
W odniesieniu do tej sprawy odwoławczej należy również zaznaczyć i podkreślić, że zgodnie ze wskazanym na wstępie rozpoznania jego odwołania stanowiskiem Izba przedstawiając argumentację uznała, że skuteczne było uwzględnienie zarzutów odwołania przez zamawiającego oraz następczo wniesiony sprzeciw i tego nie zmieniło stanowisko zamawiającego z pisma z dnia 26 marca 2025 roku.

Izba wskazuje w tym miejscu – za wyrokiem z dnia 21 czerwca 2024 roku sygn. akt KIO 1890/24 oraz wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2024 roku sygn. akt KIO 968/24 oraz wyrokiem z dnia 17 lutego 2025 roku sygn. akt KIO 71/25, wyrokiem z dnia 17 marca 2025 roku sygn. akt 581/25 – że regulacje prawne z art. 90 oraz 89 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia
29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych tj. ustawy obowiązującej do dnia
31 grudnia 2020 roku zbieżne są z regulacjami art. 224 oraz 226 ust. 1 pkt 8 ustawy
z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych, co oznacza, że cały dorobek orzeczniczy oraz stanowiska doktryny wypracowane w oparciu o wcześniej obowiązujące regulacje pozostaje aktualny w obowiązującym stanie prawny. Pozwala to zatem na szerokie czerpanie wiedzy oraz korzystanie z utartych wykładni, wyjaśnień jak również przyjętych
w doktrynie i orzecznictwie stanowisk.

Izba podkreśla, na podstawie ugruntowanego orzecznictwa, że „cena rażąco niska”
to cena oferty, za którą nie da się wykonać zamówienia – tak w sposób najbardziej prosty
i zrozumiały można wytłumaczyć czym rażąco niska cena oferty. Cena rażąco niska
to cena, która jest nierealistyczna, nieadekwatna do zakresu i kosztów prac składających się na dany przedmiot zamówienia, zakłada wykonanie zamówienia poniżej jego rzeczywistych kosztów i w takim sensie nie jest ceną rynkową, a więc nie występuje na danym rynku,
na którym ceny wyznaczane są m.in. przez ogólną sytuację gospodarczą panującą w danej branży i jej otoczeniu biznesowym, postęp technologiczno-organizacyjny oraz obecność
i funkcjonowanie uczciwej konkurencji podmiotów racjonalnie na nim działających. Cena rażąco niska to taka, za którą nie może wykonawca wykonać zamówienia w sposób zgodny z przedmiotem, rzetelny i prawidłowy.

Izba podkreśla jednocześnie, że w przypadku ceny ryczałtowej oferty, a z taką mamy w tym przypadku do czynienia zgodnie z paragrafem 9 punkt 1 wzoru umowy (otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe), wykonawca składający odwołanie nie odnosił się, nie przedstawiał argumentacji do całości ceny oferty, nie zakwestionował i nie przeprowadził żadnej argumentacji uzasadniającej, że za cenę ofertową 1 098 000,00 zł brutto AGB nie jest możliwe zrealizowanie zamówienia. Należy podkreślić w tym miejscu, że samo uzasadnienie, że cena oferty ABG jest niższa od średniej arytmetycznej złożonych ofert oraz kwoty jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na realizację zamówienia w żaden sposób nie uzasadnia tego, że cena oferty w danym postępowaniu jest ceną rażąco niską. Izba dostrzega, że cena oferty odwołującego 1 199 999,90 zł brutto jest również ceną niską oraz odbiega od średniej arytmetycznej cen ofert złożonych w tym postępowaniu wynoszącej 1 480 139,07 zł brutto. Różnica pomiędzy ofertą odwołującego a oferta wykonawcy AGB wynosi 101 999,90 zł brutto.
Izba podkreśla, że to po stronie zamawiającego w procedurze udzielenia zamówienia publicznego ustawodawca wprowadził obowiązek dokonania oceny prawidłowości kalkulacji ceny oferty i oceny tego, czy cena zaoferowana w postępowaniu za realizację danego zamówienia nie jest ceną rażąco niską. Ukształtowana, tak w obecnie obowiązującej ustawie jak i w ustawie z 2004 roku procedura wyjaśnienia ceny oferty polega na wezwaniu wykonawcy do złożenia wyjaśnień, które zamawiający poddaje ocenie. Na ich podstawie ocenia czy zaoferowana przez wykonawcę cena ofertowa nie jest rażąco niska, a po stronie wykonawcy pozostaje obowiązek wykazania, że cena oferty nie jest rażąco niska (art. 224 st. 5 ustawy). Izba podkreśla w tym miejscu ugruntowane w orzecznictwie odniesienie do tego, że ocena złożonych przez wykonawcę wyjaśnień w zakresie ceny oferty odbywa się
w pryzmacie wezwania do złożenia wyjaśnień. Podkreślić bowiem należy, że niewątpliwie na zakres informacji podanych w wyjaśnieniach wpływają oczekiwania zamawiającego wyartykułowane w wezwaniu, ale również zobowiązują wykonawcę do przedstawiania wyjaśnień oraz dowodów obowiązujące powszechnie przepisy prawa.
Szczególnego znaczenia zakres wezwania nabiera w przypadku, gdy cena oferty
w postępowaniu jest ceną ryczałtową. Wymaga podkreślenia, że w takich przypadkach – tak samo jest w przypadku tej sprawy – zamawiający w ofercie wymagał podania ceny
za realizację zamówienia. Tym samym zamawiający nie wymagał na etapie ofertowania jakiegokolwiek wskazywania cen jednostkowych, czy zakresów cenowych. W ramach oferty wykonawca miał podać cenę globalną za realizację

zamówienia obejmującą wszelkie koszty niezbędne do realizacji zamówienia (tak Rozdział IV SWZ w punkcie 3 i 4).
Izba podkreśla, że Wyjaśnienia wykonawcy w zakresie zaoferowanej ceny – informacje jakie przedstawił wykonawca - powinny umożliwić zamawiającemu podjęcie decyzji,
co do przyjęcia bądź odrzucenia oferty. W przypadku, gdy wezwanie zamawiającego jest bardzo ogólne - tak jak jest w tej sprawie – to wykonawca sam podejmuje decyzje
o zakresie przedstawianych informacji, to on ocenia jaki jest niezbędny zakres tych informacji oraz sam wskazuje na dowody jakie na potwierdzenie tych informacji składa.
W zarzucie 1 odwołujący podnosi, że oferta AGB powinna zostać odrzucona, bo w zasadzie wykonawca AGB nie udzielił wymaganych przez zamawiającego wyjaśnień oraz nie przedstawił dowodów. Izba w zupełności nie zgadza się z tym twierdzeniem odwołującego.
Izba wskazuje, że odwołujący w swojej argumentacji pominął w zupełności kwestię ogólnikowości wezwania zamawiającego, kwestię przedstawionego przez AGB w ramach wyjaśnień kosztorysu ofertowego i pozostałych dowodów oraz kwestię tego,
że w przedmiotowym postępowaniu cena za realizację zamówienia jest ceną ryczałtową.
Izba zaznacza w tym miejscu, że bardzo ogólny poziom wezwania do złożenia wyjaśnień
w zakresie ceny oferty pomija w wezwaniu nawet elementy obligatoryjne zgodnie
z przepisami prawa, tj. pomija obowiązek żądania wyjaśnienia, w przypadku gdy przedmiotem zamówienia jest robota budowalna zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa
od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych
na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2020 r. oraz z 2023 r.) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie (art. 224 ust. 2 pkt 4 w zw. z art. 224 ust. 4 ustawy) oraz zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy
i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie (art. 224 ust. 2 pkt 4 w zw. z art. 224 ust. 4 ustawy). Izba podkreśla,
że czynności zamawiającego jak i wykonawcy w ramach wyjaśnienia ceny oferty nie dzieją się w próżni, a obowiązki jakie nakłada ustawodawca obejmują zarówno zamawiającego
jak i wykonawcę. Tym samym zakres udzielonych przez wykonawcę wyjaśnień, podkreślając to, że cena zamówienia jest ceną ryczałtową, był jedynie domeną wykonawcy, który składał te wyjaśnienia. Zamawiający nie wskazał żadnego elementu jaki w jego ocenie miałby zostać wyjaśniony przez wykonawcę. W ocenie Izby ocena dokonana przez zamawiającego pierwotnie w odniesieniu do wyjaśnienia ceny oferty oraz wybór oferty AGB był jak najbardziej zasadny.
W Komentarzu do Prawa zamówień publicznych wydanym przez UZP (Komentarz. Prawo zamówień publicznych red. H. Nowak, M. Winiarz, Wydanie I str. 708) wskazano w zakresie art. 224 ust. 4 ustawy, że :*Przepis ma charakter obligatoryjny,*
co oznacza, że w przypadku podejrzenia rażąco niskiej ceny lub kosztu w postępowaniu
o udzielenie zamówienia na roboty budowlane zamawiający musi wezwać wykonawcę
do złożenia wyjaśnień co do wskazanych czynników cenotwórczych. Oznacza to również,
że wyjaśnienia wykonawcy składane w odpowiedzi na takie wezwanie, aby były skuteczne, muszą zawierać argumentację przynajmniej w zakresie wyliczenia kosztów pracy oraz zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego.
Nadal aktualność swą zachowuje stanowisko wypracowane w dotychczasowym orzecznictwie Izby i sądów powszechnych wskazujące, że Izba może ocenić i stwierdzić jedynie czy wyjaśnienia w przedmiocie elementów zaoferowanej ceny były wystarczające,
a ich ocena dokonana przez Zamawiającego prawidłowa. Zachowuje swoją aktualność wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 30 lipca 2014 r. (sygn. akt XXIII Ga 1293/14), w którym pokreślono znaczenie staranności wykonawcy w składaniu wyjaśnień, o których mowa w art. 90 ustawy z 2004 roku (obecnie art. 224 ustawy), a także wskazano
na konieczność uznania, że cena ofertowa jest ceną rażąco niską, w przypadku braku przedstawienia przez wykonawcę takich wyjaśnień, które wykażą, że oferowana przezeń cena rażąco niska nie jest.
W obecnie obowiązującym stanie prawnym ustawodawca właściwie przesądził
ich słuszność, wprost wskazując w przepisie art. 224 ust. 5 ustawy, że to wykonawca powinien wykazać zamawiającemu, że cena jego oferty lub koszt nie zawiera rażąco niskiej ceny. To wykonawca musi wykazać to na etapie postępowania o udzielenie zamówienia, czyli w odpowiedzi na wezwanie zamawiającego, mając na uwodzę również treść wezwania
i odpowiedzi na pytania zamawiającego oraz wynikaj oraz wynikające z ustawy obowiązki
w zakresie podawanych informacji. Przy czym należy podkreślić, że nie istnieje jeden optymalny i powinny kształt czy

sposób dowodzenia okoliczności związanych z kalkulacją ceny dokonanej przez wykonawcę i sposobu prezentowania okoliczności umożliwiających mu jej zaoferowanie. Sposób wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny zależy od indywidualnych okoliczności sprawy, zwłaszcza w związku z rodzajem podawanych informacji, będzie można ocenić i przyjąć konieczny sposób i stopień uwiarygodnienia podawanych danych. Niewątpliwie można natomiast sformułować jeden generalny postulat, który przy ocenie wyjaśnień wykonawców powinien być bezwzględnie egzekwowany - wyjaśnienia powinny być konkretne, jasne, spójne i adekwatne do danego przedmiotu zamówienia, zawierać odpowiedzi na pytania zamawiającego.

Izba podkreśla w tym miejscu (podobnie jak w orzeczeniu z dnia 4 lutego 2025 roku sygn. akt KIO 4986/24 oraz wyroku z dnia 2 stycznia 2025 roku sygn. akt KIO 4689/24 oraz wyroku z dnia 9 maja 2024 roku sygn. akt KIO 1291/24), że wezwanie wykonawcy do złożenia wyjaśnień w trybie art. 244 ustawy nie rodzi żadnego domniemania, ustawodawca nie wprowadził do przepisów skutku wezwania do złożenia wyjaśnień zakresie ceny w postaci domniemania rażąco niskiej ceny oferty wykonawcy wzywanego do złożenia wyjaśnień. Ustawodawca w ramach ustawy posługuje się domniemaniami i tak np. w art. 514 ust 3 ustawy ustawodawca wprowadził jednoznacznie, że domniemywa się, że zamawiający mógł zapoznać się z treścią odwołania przed upływem terminu do jego wniesienia, jeżeli przekazanie odpowiednio odwołania albo jego kopii nastąpiło przed upływem terminu do jego wniesienia przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Gdyby ustawodawca chciał wprowadzić domniemanie istnienia rażąco niskiej ceny w ofercie wykonawcy wezwanego
do złożenia wyjaśnień to uczyniłby to i wprowadził do treści przepisu odpadnie postanowienia. Tym bardziej, że dopiero wprowadzenie takiego domniemania wiązałoby się z określonymi skutkami dla wykonawcy.

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego stanowi sformalizowaną procedurę, która dzięki regulacjom ustawowym stanowi gwarancję realizacji zasad prawa zamówień publicznych takich jak równe traktowanie wykonawców w postępowaniu
o udzielenie zamówienia oraz zachowanie konkurencyjności między wykonawcami. Każde odstępstwo od formalizmu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzi
do naruszenia procedury o zamówienie publiczne, a w konsekwencji naruszenie zasad prawa zamówień publicznych w stosunku do wykonawców, którzy składają w postępowaniu oferty. Wezwanie przez zamawiającego do złożenia wyjaśnień w ramach procedury z art. 224 ustawy rodzi skutki w zakresie obowiązków wykonawcy, do którego to wezwanie jest skierowane oraz rodzi obowiązki zamawiającego, które są efektem skierowanego wezwania. Jak również stwarza po stronie zamawiającego realne obowiązki w zakresie oceny złożonych wyjaśnień.

W zakresie zarzutu 1 odwołania, uwzględniając całą powyższą argumentację Izba podkreśla, że po pierwsze w ramach wyjaśnień wykonawca AGB przedstawił szereg dowodów. Tym samym nie jest prawdziwym podanie przez odwołującego w ramach treści zarzutu odwołania, że dowody nie zostały złożone. Po drugie, Izba stwierdza, że w ramach dowodów uzasadniających wyjaśnienia wykonawcy jak również stanowiącym część tych wyjaśnień został złożony kosztorys ofertowy. Izba podziela stanowisko AGB z rozprawy,
że przedstawienie kosztorysu ofertowego w ramach wyjaśnień ceny oferty stanowi najbardziej pełny sposób wyjaśnienia, w przypadku, gdy cena oferty jest ceną ryczałtową. Wymaga podkreślenia, że dokument ten został przygotowany w oparciu o przedmiar zawarty
w dokumentacji zamówienia oraz jak podał w wyjaśnieniach AGB na podstawie analizy opisu przedmiotu zamówienia, a także wzoru umowy uwzględniając w szczególności koszty robocizny, materiałów, sprzętu, kosztów pośrednich, oraz innych kosztów wynikających
z zakresu zamówienia, wraz z uwzględnieniem ryzyka. W ramach wyjaśnień AGB podał również, że kosztorys uwzględnia wszystkie metody i technologie wykonania robót.

W ramach wyjaśnienia wykonawca wskazał, że kosztorys ma charakter poglądowy,
z uwzględnieniem postanowień SWZ i PPU dotyczących charakteru wynagrodzenia ustalonego przez zamawiającego (cena ryczałtowa) i znaczenia kosztorysu w trakcie realizacji umowy. Izba wskazuje w tym miejscu, że w żaden sposób nie jest zrozumiale stanowisko odwołującego odnoszące się do charakteru kosztorysu jako poglądowego. Izba podkreśla w tym miejscu, że poza tym, że brak jest w zakresie wezwania zamawiającego jakiegokolwiek wskazania elementów jakie miały podlegać wyjaśnieniu, to zgodnie z SWZ przedmiary stanowiły dokumenty pomocnicze do wyceny oferty (Rozdział XIV pkt 2 SWZ). Skoro same przedmiary stanowiły dokumenty poglądowe, to nie sposób stwierdzić w tym miejscu, że AGB posługiwało się tą samą nomenklaturą. Izba nie zgadza się z twierdzeniem, że nie wiadomo w jaki sposób wykonawca AGB skalkulował cenę oferty. Przedstawienie kosztorysu ofertowego ze wskazaniem odpowiedniego KNR dla poszczególnych pozycji oraz przedstawieniem opisu dla każdej poszczególnej pozycji prowadzi do wniosku,
że stanowisko odwołującego jest bezprzedmiotowe. Dodatkowo Izba podkreśla,
że ogólnikowe i lakoniczne odwołanie się np. do braku podania przez AGB kosztów materiałów i kosztów pracy maszyn i

urządzeń w żaden sposób nie zostało po pierwsze skonfrontowane z kosztorysem ofertowym, a po drugie nie odnosi się do konkretnych elementów. W zasadzie nie sposób stwierdzić co też kwestionuje odwołujący, bowiem nie jest wiadomym na podstawie jego twierdzenia, o jakie maszyny chodzi oraz o zakup jakich materiałów chodzi odwołującemu. Nie ma żadnej podstawy do domyślania się w tym miejscu o jakie maszyny czy maszyny i urządzenia chodziło oraz o jakie materiały. W żaden sposób również nie wyjaśnił odwołujący dlaczego wykonawca miał przedstawić wykaz materiałów do kosztorysu ofertowego, nie wyjaśnił dlaczego w jego ocenie nie zostały wykazane koszty pracy sprzętu. Jednocześnie AGB podnosił, że w załączonym do wyjaśnień kosztorysie ofertowym wskazał jakie materiały wykorzysta do realizacji prac (a w tym rury PE100RC PN10 SDR17 o średnicy ø160mm – np. poz. 11 kosztorysu ofertowego, rury PE100RC PN10 SDR17 o średnicyø90- np. poz. 38 kosztorysu ofertowego, rury z żeliwa sferoidalnego GJS – 500 DN 80 – np. poz. 42 kosztorysu ofertowego, rury PE100 PN16 SDR11 o średnicyø32 – np. poz. 72 kosztorysu ofertowego, hydranty żeliwne nadziemne DN 80 – np. poz. 41 kosztorysu ofertowego oraz piasek – np. poz. 4, 5, 65, 66 kosztorysu ofertowego. Odwołujący nie odniósł się do treści kosztorysu ofertowego, pominął informacje przedstawione przez wykonawcę AGB. W tym miejscu Izba uznaje za zasadne wskazanie, że w ramach zarzutu naruszenia art. 244 ust. 1 ustawy niezmiennym pozostaje ogólna zasada, że to odwołujący ma wykazać i udowodnić podstawy zaistnienia przesłanek określonych tym przepisem. Na tym etapie postępowania o udzielnie zamówienia,
w postępowaniu odwoławczym nie dochodzi do odwrócenia ciężaru dowodu, o którym mowa w art. 537 pkt 1 ustawy, a zgodnie z którym ciężar dowodu, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny spoczywa na wykonawcy, który ją złożył. Jednocześnie należy podkreślić,
że sama ta okoliczność nie zmienia faktu, że to po stronie odwołującego ustawodawca określa jednoznacznie obowiązki w zakresie wskazania okoliczności faktycznych i prawnych uzasadniających wniesione odwołanie (stanowisko ugruntowane w orzecznictwie tak np.: wyrok SO w Warszawie z dnia 14 czerwca 2019 r. sygn.. akt ; wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 11 sierpnia 2015 roku sygn. akt) jak również szerokiej doktryny przedmiotu. Dodać należy, że w zakresie zarzutu 1 podnoszone jest przez odwołującego, że wykonawca nie udzielił wymaganych przez zamawiającego wyjaśnień.
W zakresie zarzutu 1 odwołania Izba uznała, że wykonawca przedstawił wyjaśnienia odpowiadające zakresowi wezwania oraz przedstawiające wyjaśnienia i dowody uzasadniające podnoszoną argumentację. Izba stoi na stanowisku, że zgodnie
ze stanowiskiem doktryny wyrażonym ww. Komentarzu *wyjaśnienia wykonawcy składane w odpowiedzi na takie wezwanie, aby były skuteczne, muszą zawierać argumentację przynajmniej w zakresie wyliczenia kosztów pracy oraz zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego.* W rozpoznawanej sprawie AGB przedstawił wyjaśnienia w zakresie wyliczenia kosztów pracy i przedstawił w sposób jednoznaczny wskazanie na potwierdzenie zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób, które wykonują wszystkie czynności zawarte w przedmiarze robót załączonym do SWZ, z wyłączeniem osób wykonujących obsługę geodezyjną oraz osób pełniących samodzielne funkcje techniczne
w budownictwie tj. kierowników budowy, kierowników robót. Wykonawca AGB podał, że uwzględnił koszty pracy na poziomie odpowiadającym co najmniej wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2025 r. określonego zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12.09.2024 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 r. oraz przepisami ustawy dnia 10.10.2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (z poźn. zmianami). Odwołujący nie przedstawił żadnej argumentacji uzasadniającej, że brak przedstawienia wysokości danego świadczenia na poszczególnych stanowiskach skutkuje uznaniem braku złożenia wyjaśnień. Więcej, AGB w złożonych wyjaśnieniach przedstawił dowody na potwierdzenie realności powyższych informacji przez załączenie przykładowego potwierdzenia opłacania składek. Odwołujący nie zakwestionował faktycznie ujętych i wskazanego sposobu kalkulacji kosztów pracy w złożonych wyjaśnieniach. Odwołujący pominął również wskazane w kosztorysie ofertowym przez AGB określenie stawki roboczogodziny na poziomie 32,80 zł. i nie kwestionował, że w ramach tej stawki nie mieszczą się wszystkie wymagane przepisami obciążenia wykonawcy. Izba zaznacza przy tym, że zarzut odwołania odnosi się do braku przedstawienia wyjaśnień i dowodów, z czym w sposób oczywisty nie można się zgodzić, bowiem ww. argumentacja zaprzecza temu twierdzeniu odwołującego. Wykonawca AGB złożył wyjaśnienia w zakresie kosztów pracy, przedstawił kosztorys ofertowy, oraz podał jednoznacznie przyjęte wartości dla stawki roboczogodziny. Izba podkreśla również,
że w ramach wezwania zamawiający nie wymagał przedstawienia informacji na temat ilości osób zaangażowanych do realizacji tego zamówienia, natomiast sam odwołujący nie podał żadnej argumentacji uzasadniającej jakiekolwiek braki kadrowe w zakresie tego zamówienia i przewidywanych w ramach wyjaśnień wykonawcy AGB braku uwzględnienia odpowiedniego zabezpieczenia finansowego. Nie przedstawił chociażby wskazania jakie koszty realnie w zakresie wynagrodzeń nie zostały ujęte przez wykonawcę AGB. W zakresie robót budowlanych zasadnym jest wyodrębnię ilości

pracowników pełniących określone funkcje techniczne, niemniej nie jest okolicznością spotykaną i powszechnie znaną, a wręcz nieznajdującą żadnego uzasadnienia, wykazywanie pracowników / robotników budowlanych co do ich liczy na budowie. Wynagrodzenie tych pracowników określane jest przyjętą stawką roboczogodziny i z taką informacją mamy do czynienia w przedmiotowym postępowaniu.

Podkreślenia wymaga, że w ramach złożonych wyjaśnień wykonawca podał także,

że wynagrodzenie Kierownika budowy, w zakresie wykraczającym poza wartość wynikającą z wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę od 1 stycznia 2025 r., zostało uwzględnione między innymi w ramach kosztów pośrednich, jak również uwzględnione został koszt obsługi geodezyjnej na poziomie ok. 2000 zł. Wyjaśnienia zostały złożone i nie sposób uznać stanowiska odwołującego o braku przedstawienia wyjaśnień w zakresie kosztów wynagrodzenia ujętego w cenie ryczałtowej tego zamówienia.

W odniesieniu do pozycja 50 d. 3.1 kosztorysu ofertowego - przewiert horyzontalny

na odcinkach W5-W8; W45-W52 odwołujący nie przedstawia żadnej argumentacji uzasadniającej, że realizacjatego elementu – w ramach ceny ryczałtowej oferty – nie jest możliwe, w zasadzie nie kwestionuje podanej ceny, a odnosząc się do tego elementu jednoznacznie przyznaje, że wyjaśnienia w tym zakresie również zostały przedstawione. Podkreślić należy, że poziom szczegółowości przedstawionych wyjaśnień przez wykonawcę AGB nie był determinowany wezwaniem zamawiającego, tym samym przedstawiając kosztorys ofertowy należy uznać, że wykonawca przedstawił wyjaśnienia w zakresie tego elementu. Podnoszone przez odwołującego argumenty w odniesieniu do braku wykazania szczegółowo kalkulacji pozycji, dowodzą tego, że wyliczenie zostało przedstawione

ale to odwołujący uznaje, że powinno być bardziej szczegółowe nie uzasadniając w żaden sposób powodów bardziej szczegółowego niż kosztorys ofertowy przedstawiania wyjaśnień. Przy czym należy podkreślić, że w ramach zarzutu pierwszego odwołania kwestionowany jest brak złożenia wyjaśnień. Uwzględniając brak przedstawienia w wezwaniu zamawiającego zakresu wezwania, jak również to, że cena oferty jest ryczałtowa, oraz to że wykonawca przedstawił kosztorys ofertowy nie sposób twierdzić, że wyjaśnienia nie zostały złożone. Izba podziela w tym zakresie stanowisko AGB, że gdyby zamawiający uznał,

że kwestia dysponowania wiertnicą byłaby szczególnie dla niego istotna to wezwałby AGB

w tym zakresie, a wykonawca mógłby przedstawić niezbędne szczegółowe informacje, w tym przypadku, że dysponuje wiertnicą horyzontalną z osprzętem – Ditch Witch JT 2020 Mach1 – do przewiertu sterowanego. Wskazując w tym miejscu na stanowisko doktryny wyrażone

w Komentarzu (jw.) odnośnie zakresu wezwania w odniesieniu do zamówienia

w przedmiocie robót budowlanych podkreślono tam, że wymagany przepisem zakres (art. 244 ust. 4 ustawy) *zamawiający może ten zakres poszerzyć chociażby o przykładowe czynniki z art. 224 ust. 3 pkt 1–3, 5 i 7 Pzp lub o inne, nieujęte w art. 224 ust. 3 Pzp.* Skoro zamawiający nie wezwał o złożenie takich wyjaśnień, to wykonawca w sposób

tak szczegółowy jak oczekuje tego odwołujący, nie był obowiązany do przedstawiania wyjaśnień. AGB odniósł się do wykonania przewiertów horyzontalnych w ramach informacji zawartych w kosztorysie ofertowym. Izba ponowienie podkreśla, że zarzut odnosił się braku podania wyjaśnień, a nie oceny w zakresie przedstawionego wyjaśnienia. Jednocześnie AGB wskazał, że w ramach kalkulacji własnej w poz. 50 d.3.1 kosztorysu w kwocie 125 748,00 zł netto ujął koszty osobowe, wynajem sprzętu niezbędnego do wykonania przewiertu (wiertnica z osprzętem) wraz z utylizacją płuczki na poziomie 250 ton oraz odtworzenie nawierzchni. Podkreślił również, że wielkość odpadów wskazanych przez odwołującego na poziomie 500 ton jest nierealna. Izba podkreśla, że odwołujący w żaden sposób nie uzasadnił na jakiej podstawie stwierdza, że zasadne jest przyjęcie ilości odpadów na jakie wskazuje. Izba ponowienie podkreśla, że zamawiający nie wymagał w wezwaniu takiej szczegółowości wyjaśnień odnoszącym się do konieczności przedstawiania umowy z firmą odbierającą odpady. Jednocześnie oświadczenie AGB w wyjaśnieniach w sposób jednoznaczny potwierdza, że ten koszt również został uwzględniony.

W zakresie argumentów odnoszących się do przedstawionego wraz z wyjaśnieniami wykazu sprzętu i urządzeń, stwierdzić należy, że w ramach odwołania odwołujący podnosi argumentację, jaka w żaden sposób nie jest powiązana co do samego wykazu tych urządzeń i sprzętu z wezwaniem zamawiającego. Zamawiający nie wymagał przedstawienia jakichkolwiek informacji na temat sprzętu i urządzeń jakich będzie używał przy realizacji zamówienia wykonawca, a których posiadanie może wpływć na cenę ryczałtową złożonej oferty. Z wyjaśnień wykonawcy AGB jednoznacznie wynika, że „do wykonania zamówienia wykorzystany zostanie sprzęt własny Wykonawcy, w szczególności: Koparka kołowa Atlas, Koparko-ładowarka Volvo, Koparka gąsienicowa Volvo, Koparka gąsienicowa JCB, Ciągnik rolniczy Massey Ferguson, Ciągnik rolniczy Case, Przyczepa ciężarowa Metal tech, Samochód osobowy Citroen Berlingo, Samochód ciężarowy Peugeot Boxer, Samochód osobowy Mercedes vito, Szalunek Krings – 2 szt., zagęszczarki gruntu – 3 szt.” – tym samym nie jest to skończony katalog sprzętu jaki zostanie wykorzystany przez AGB przy realizacji zamówienia na co wskazuje użyte określenie „ w szczególności”. W ocenie Izby

w zakresie oceny tego zarzutu odwołania, odnoszącego się do braku złożenia wyjaśnień
i przedstawienia dowodów pozostaje podnoszone nieprzedstawienie dowodów takich jak dowód rejestracyjnych dla koparek. Jak wskazał AGB koparki nie posiadają dowodów rejestracyjnych, tym samym nie było możliwe przedstawienie ich zamawiającemu. Wskazane przez odwołującego złożenie ewidencji środków trwałych czy też faktur za zakup koparek również nie znajduje uzasadnienia, bowiem w ocenie Izby, przy braku zakreślenia przez zamawiającego zakresu informacji jakie ma przedstawić wykonawca w wyjaśnieniach, w tym braku wskazania na wykazanie sprzętu i urządzeń, nie sposób twierdzić,
że nieprzedstawienie dokumentów dotyczących koparek ma wpływ na zakres złożonych wyjaśnień. W samych wyjaśnieniach wykonawca jednoznacznie podał, że jest właścicielem tych koparek, a co za tym idzie złożył zamawiającemu oświadczenie o określonej treści.
W żaden sposób w obliczu wezwania zamawiającego nie sposób uznać, że wykonawca AGB nie dochował należytej staranności przy przedstawianiu wyjaśnień. Więcej, odwołujący
w żaden sposób nie kwestionował, że owe koparki są własnością wykonawcy AGB,
co uzasadniałby odnoszenie się do konieczności wykazania się dokumentami wskazywanymi przez odwołującego. Wykonawca aby zrealizować zamówienie nie musi posiadać na własność wszystkich sprzętów i urządzeń, tym samym niektóre z nich może zwyczajnie wynająć. Izba podkreśla, że zamawiający nie kierował wezwania o wyjaśnienie
z uwzględnieniem przez wykonawcę wykazania czy to sprzętu czy urządzeń, tym bardziej nie wymagał od wykonawcy określenia, które sprzęty i urządzenia są własnością wykonawcy AGB. Izba stwierdza, że odwołujący w żaden sposób nie uzasadnił dlaczego też AGB
w odpowiedzi na ogólne wezwanie zamawiającego miało składać dokumenty potwierdzającego możliwość wykonania przewiertu sterowanego. Z Kosztorysu ofertowego jednoznacznie wynika w jaki sposób realizowany będzie przewiert oraz podano jaką kwotę wykonawca przewidział za metr realizacji tego zadania. W żaden sposób odwołujący nie kwestionował podanej kwoty, w tym nie podnosił, że w ramach tej kwoty nie jest możliwy wynajem sprzętu do wykonania tego zadania. Izba zaznacza również, że odwołujący podnosząc w odwołaniu brak wyjaśnienia w jaki sposób posiadany tytuł prawny
do określonych maszyn i urządzeń wskazanych w wykazie ma wpływ na cenę oferty, nie kwestionował kwot podanych w kosztorysie ofertowym. W ogóle odwołujący w całej swojej argumentacji pomija, że kosztorys ofertowy odnosi się do konkretnych kwot jednostkowych, co w ocenie Izby dowodzi tego, że nie kwestionuje w żaden sposób tak przyjętych wyliczeń AGB.
W odniesieniu do wskazywanych kosztów paliwa czy też czy kosztów polisy OC Izba podkreśla, że ponownie wyjaśnienia zostały złożone. Należy zaznaczyć, że koszty odniesienie do tych kosztów ma urealnić cenę ryczałtową oferty i potwierdzać jej zakres. Jeżeli odwołujący uważał, że te kwoty nie są skalkulowane w cenie ryczałtowej to powinien był to podnosić. Odnosząc się natomiast do tych składowych potwierdził ponownie,
że wyjaśnienia zostały złożone. Podkreślenia wymaga, że zgodnie z art. 244 ust. 1 ustawy zamawiający może żądać wyjaśnień w zakresie wyliczenia ceny oferty, nie żąda
od wykonawcy wskazywanego przez odwołującego powodów obniżenia ceny oferty
w stosunku do innych wykonawców.
To odwołujący na etapie składania odwołania ma obowiązek wykazać okoliczności jakie podnosi w odwołaniu, w zakresie zarzutów odwołania. W rozpoznawanej sprawie odwołujący podaje określone przez siebie tezy skupiające się na wskazaniu okoliczności jakie w jego ocenie nie zostały wykazanie ale przy tym nie podnosi żadej argumentacji uzasadniającej podniesione tezy, które urealniałby okoliczności zaniechania przedstawienia przez AGB wyjaśnień. W żaden sposób w szczególności nie przedstawia argumentów w odniesieniu
do nierealności kwot jakie zostały przedstawione przez AGB w wyjaśnieniach oraz
w kosztorysie ofertowym. Jednocześnie, co podkreślała Izba już wielokrotnie zarzut pierwszy odwołania odnosi się do braku przedstawienia wyjaśnień, natomiast wskazywane przez odwołującego okoliczności stanowią wynikową dokonanej przez odwołującego oceny złożonych wyjaśnień, przy czym ocena ta pomija w zupełności wykazane kosztorysem ofertowym ceny, które składają się na wartość oferty AGB. W ocenie Izby wyjaśnienia wykonawcy zostały złożone, poziom szczegółowości tych wyjaśnień –
w obliczu braku wskazania w wezwaniu zakresu wyjaśnień ryczałtowej ceny oferty – jest bardzo wysoki i odpowiadający w szczególności na wymagania wynikający z przepisów ustawy. Niewątpliwie AGB przedstawiając kosztorys ofertowy zadość uczynił szczegółowemu wykazaniu kalkulacji ceny oferty, uwzględniając przy tym posiadane doświadczenie oraz znajomość przedmiotu zamówienia. Przedstawił AGB również dowody jakie uznał za niezbędne dla potwierdzenia wykazanych informacji, przy czym należy podkreślić, że zakres wezwania przez zamawiającego, który nie określał

żadnego elementu jaki ma wykazać wykonawca, pozostawiał po stronie wykonawcy AGB swobodę w zakresie wykazania tych informacji, które w jego ocenie stanowią uzasadnienie dla potwierdzenia realności ceny. Kluczowe jest to, że cena oferty jest ryczałtowa, a zakres wezwania
nie precyzował nawet jednego elementu wyjaśnień, łącznie z tymi obligatoryjnymi.
Izba stwierdza, że pierwotna ocena wyjaśnień w zakresie ceny oferty wykonawcy AGB przez zamawiającego była prawidłowa (ta dokonana przed uwzględnieniem zarzutów odwołania). Nie sposób również uznać, że wyjaśnienia w obliczu tak szczegółowego przedstawienia kalkulowania oferty jak przedstawienia przez AGB kosztorysu ofertowego nie zostały złożone. Jedynie wykonawca wie jakie faktycznie czynniki wpływają na kalkulację kosztów
i może na wezwanie zamawiającego je zaprezentować – co tez uczynił w ocenie Izby.
W ocenie Izby wyjaśnienia przedstawione przez AGB - mając na uwadze, że nie został zakreślony przez zamawiającego żaden zakres informacji jakich oczekuje do wskazania, oraz mając na uwadze, że cena zamówienia jest ryczałtowa – zostały złożone, są konkretne
i niewątpliwie nie są lakoniczne czy ogólnikowe. Zakres wyjaśnień jest spójny i zawiera również kosztorys ofertowy sporządzony według przedmiaru.
W odniesieniu do zarzutu 2 Izba po pierwsze podnosi, że zarzut 2 nie został powołany jako zarzut ewentualny w stosunku do zarzutu 1. W zakresie zarzutu 1 odwołujący podnosił, że nie przedstawił wykonawca wyjaśnień ceny oferty oraz nie przedstawił dowodów, natomiast w zakresie zarzutu drugiego podnosi, że wyjaśnienia ceny złożone przez AGB potwierdzają, że cena oferty zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku
do przedmiotu zamówienia. Zaznaczyć należy w tym miejscu, że zarzut 2 nie został powołany jako zarzut ewentualny na wypadek nieuwzględniania zarzutu 1, tym samym stanowi samodzielnym zarzut odwołania. W ocenie Izby sam fakt zawarcia tego zarzutu potwierdza niezasadność zarzutu 1, bowiem w odniesieniu do tego zarzutu 2 odwołujący uznaje, że wyjaśnienia zostały złożone. Podkreślenia wymaga również, że w uzasadnieniu odwołania jednoznacznie odwołujący wskazał, że niezależnie od argumentacji dotyczącej zarzutu 1 odwołania, uznać należy, że oferta AGB zawiera rażąco niską cenę lub koszt
w stosunku do przedmiotu zamówienia.
Izba podkreśla w tym miejscu, że zgodnie z paragrafem 9 punkt 1 wzoru umowy (otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe) wynagrodzenie w ramach tego zamówienia ma charakter wynagrodzenia ryczałtowego. W związku z powyższym dla oceny i stwierdzenia rażąco niskiej ceny niezbędne jest uwzględnienie ceny całej oferty – całkowitą cenę za dane zamówienie podaną przez wykonawcę. Tym samym cena jaką przyjął w ofercie wykonawca a AGB odnosi się do realizacji całości zamówienia, tym samym odwołujący chcąc podnosić skutecznie zarzut rażąco niskiej ceny powinien wykazać, że nie ma możliwości realizacji zamówienia za cenę podaną w ofercie. Tym samym odnoszenie się nawet
do poszczególnych elementów składowych ceny podanych przez AGB w wyjaśnieniach musi zostać odniesione do ceny oferty. Przyjęty charakter wynagrodzenia w postępowaniu
o zamówienie, który został w ogóle pominięty w stanowisku odwołującego, ma znaczenie
w zakresie oceny zarzutu rażąco niskiej ceny.
Odwołujący dostrzegając w ramach argumentacji kosztorys ofertowy odniósł się do pozycjo 11 d. 1.2 kosztorysu ofertowego (Sieci wodociągowe - montaż rurociągów z rur polietylenowych [PE, PEHD] o śr. zewnętrznej 160 mm), gdzie wykonawca AGB podał cenę jednostkową na poziomie 49,38 zł. Odwołujący oparł swoja argumentację na Sekocenbudzie i sama wartość jednego metra bieżącego ww. rury to kwota 61,14 zł. W ocenie Izby zarówno stanowisko odwołującego oraz dowody jakie załączył do odwołania potwierdzają jedynie tyle, że dokonując wyceny za pomocą oprogramowania „Rodos" uzyskał taką stawkę. Nie dowodzi to w żaden sposób, że ceną zaoferowana przez AGB jest niemożliwa do osiągnięcia i nie jest realna. Odwołujący powołał się na koszty pośrednie oraz koszty zakupu z odwołaniem do ww. dowodu oraz różnice jakie w jego ocenie wynikają z kosztorysu ofertowego AGB oraz wyceny dokonanej przez odwołującego w przedstawionych dowodach i stwierdził, że to dowodzi ceny rażąco niskiej. Nie sposób zgodzić się z takim stanowiskiem, bowiem potwierdza ono jedynie to, że na określonych poziomach zostały przyjęte przez odwołującego i AGB określone koszty. W żaden sposób odwołujący nie wykazał, że nie jest możliwe takie skalkulowanie ceny w ramach tej pozycji kosztorysu ofertowego jak dokonał tego AGB. Sama różnica w wycenie nie dowodzi tego, że cena jest rażąco niska. Gdyby przyjąć takie rozumowanie jak prezentuje odwołujący, to zawsze w odniesieniu do jakiejś ceny ofertowej możliwe byłoby odniesienie do jakiegoś przykładu, który przewidywałby wyższą cenę niż ofertowa i zawsze w taki sposób byłaby mowa o cenie rażąco niskiej, a tak nie jest. Mając na uwadze, co zostało ustalone w oparciu o SWZ, że cena oferty w tym postępowaniu o zamówienie jest ceną ryczałtową wykonawca składający odwołanie powinien odnieść się w pierwszej kolejności do tego, czy dany element jest istotną częścią składową ceny oferty. Takiej argumentacji brakło w ramach podniesionego zarzutu odwołania. Jednocześnie w żaden sposób odwołujący nie kwestionował ceny oferty jaka została przedstawiona przez AGB 1 098 000,00 zł brutto AGB i nie

wykazywał, że nie jest możliwe zrealizowanie zamówienia za tą kwotę (cena oferty odwołującego 1 199 999,90 zł brutto). W ocenie Izby odwołujący w żaden sposób nie uzasadnił, że nie jest możliwa realizacja przedmiotu zamówienia w sposób należyty za kwotę jaką zaoferował AGB.

Co do przedstawionego przez AGB dowodu, Izba mając na uwadze argumentację odwołującego z pisma procesowego, stwierdza w tym miejscu, że dowód w postaci oferty na zakup rury nie został powołany wyłącznie dla zwłoki. Mając na uwadze brak argumentacji odwołującego odnoszących się do faktycznego zakwestionowania kwoty dla ww. pozycji kosztorysu ofertowego (argumentacji co do tej kwoty), jak również brak argumentacji odnoszącej się do wykazania, że cena dla tej pozycji stanowi istotna część składową oraz brak argumentacji co do faktycznej niemożliwości zrealizowania zamówienia, w tym zakresie, jak również w całości zamówienia za cenę ryczałtową wskazaną w kosztorysie ofertowym Izba uznała, że dowód jaki złożył AGB urealnia stanowisko prezentowane w piśmie procesowym. Izba podkreśla, że odwołujący nie podnosił w tym zakresie argumentacji odnoszącej się do braku przedstawienia dowodów wraz z wyjaśnieniami w odniesieniu do tego elementu.

Izba podkreśla, że na podstawie ogólnego wezwania zamawiającego – pomijającego nawet elementy jakie obligatoryjnie powinny się w nim znaleźć – wykonawca przedstawił informacje i wyjaśnienia odnoszące się do elementów składowych wpływających na cenę oferty, która

to cena w tym postępowaniu jest ceną ryczałtową. Wymaga jednoznacznie wskazania,

co odnosi się do wszystkich elementów, że to wykonawca w obliczu tak ogólnego wezwania przedstawia informacje jakie w jego ocenie stanowią kluczowe elementy kalkulacji ceny oferty.

W zakresie kosztu obsługi geodezyjnej na poziomie 2000,00 zł Izba podziela stanowisko AGB, że w argumentacji odwołującego zawartej w odwołaniu brak jest jakiegokolwiek odniesienia do tego, jaka powinna być realna stawka za takie usługi. Izba zaznacza również, że w złożonych wyjaśnieniach poza pozycją wymienioną wyżej w punkcie 1 Koszty robocizny, AGB również w wyjaśnieniach w punkcie 3 Koszty pośrednie, inne koszty, ryzyko oraz zysk podał: *koszty obsługi geodezyjnej wraz z inwentaryzacją powykonawczą*

i potwierdzeniem zgłoszenia do właściwego ośrodka geodezyjno-kartograficznego co pomiął odwołujący. Jednocześnie Izba podobnie jak powyżej wskazuje, że cena oferty w tym postępowaniu o zamówienie jest ceną ryczałtową wykonawca składający odwołanie powinien odnieść się w pierwszej kolejności do tego, czy dany element – w tym przypadku obsługa geodezyjna – jest istotną częścią składową ceny oferty. Odwołujący nie uczynił tego. Podkreślenia wymaga, że przepis ustawy art. 224 ust. 1 jednoznacznie odnosi się

do zaoferowanej ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych. Odwołujący winien wykazać, że obsługa geodezyjna stanowi istotną cześć składową ceny, nie przedstawił

w tym zakresie żadnej argumentacji. Natomiast w zakresie zarzutu odwołania odnosi się

do ceny w stosunku do przedmiotu zamówienia, co oznacza, że odnosi się do ceny oferty.

W tym zakresie odwołujący nie wykazał również, że wykazana przez AGB kwota za obsługę geodezyjną wpływa na cenę oferty w taki sposób, że za cenę ofertową nie będzie możliwe zrealizowanie przedmiotu zamówienia. Brak takiego wykazania istotności tej części składowej jak również odniesienia do ceny oferty powoduje, że argumentacja odwołującego jest bezzasadna, bowiem polega na kwestionowaniu ceny jednostkowej z kosztorysu ofertowego złożonego wraz z wyjaśnieniami bez wykazania powyższych informacji. W swoim stanowisku odnosi się odwołujący do tego, że „z doświadczenia życiowego wynika,

że wskazana stawka wynagrodzenia za usługi geodezyjne jest znacznie poniżej cen rynkowych" – poza powyżej przedstawioną argumentacją przez Izbę należy dodać,

po pierwsze, odwołujący nawet nie podaje jaka w jego ocenie cena rynkowa, po drugie nie wyjaśnia w żaden sposób dlaczego należy odnieść to do ceny rynkowej i na jakiej podstawie, po trzecie nie wyjaśnia dlaczego ta przyjęta stawka miałaby być niewystarczająca.

W odniesieniu do braku przedstawienia dowodu przy złożonych wyjaśnieniach w zakresie podanej kwoty za obsługę geodezyjną Izba stoi na stanowisku, że fakt niezłożenia dowodu przez wykonawcę przy wyjaśnieniach ceny nie zawsze będzie stanowił o braku tych wyjaśnień. Podkreślenia wymaga, że w ramach tego postępowania zamawiający w ogólnym wezwaniu nie zawarł żadnej informacji co do elementów do jakich ma się odnieść wykonawca składający wyjaśnienia. Każda z informacji jaka była przedstawiana przez AGB w wyjaśnieniach stanowi oświadczenie składane przez ten podmiot, za które podmiot ten odpowiada. W przypadku ceny ryczałtowej oferty z jaką mamy w tym przypadku

do czynienia, wykonawca nie zostaje zwolniony z obowiązku należytej staranności przy składaniu wyjaśnień, ale jednocześnie należy podkreślić, że w przypadku ceny ryczałtowej zakres wezwania nabiera szczególnego znaczenia dla zakresu przekazywanych przez wykonawcę informacji. W obliczu braku wskazania przez odwołującego w odwołaniu argumentacji uzasadniającej nierealność przewidzianej kwoty przez AGB za usługi geodezyjne oraz choć wskazania tej rynkowej ceny za usługi geodezyjne do których się odnosił odwołujący w ocenie Izby oświadczenie AGB zawarte w wyjaśnieniach spełnia wymagania wezwania do złożenia wyjaśnień, bowiem zakres tych wyjaśnień oraz dowodów

określał wykonawca. Nie ma jednego określonego sposobu składania wyjaśnień ceny oferty w postępowaniu, co powoduje, że wykonawca w każdym przypadku określa zakres składanych przez siebie dowodów. Mając na uwadze całości przytoczonej powyżej argumentacji Izba stwierdza, że odwołujący nie wskazał na to, że ten element jest istotą częścią składową ceny oraz nie wykazał, że nie jest możliwe wykonanie zamówienia za cenę ofertą.
W uzasadnieniu odwołania podano również, że: *Ponadto ze złożonej oferty nie wynika, czy wykonawca uwzględnił obsługę geotechniczną i geologiczną, koszty przeprowadzenia badań przez akredytowane laboratorium oraz gwarancja CAR/EAR, którą trzeba zawrzeć 14 dni*
od zawarcia umowy ze Zamawiającym. W odniesieniu do tego stanowiska odwołującego należy wskazać, że odnosi się odwołujący do oferty, a nie do treści wyjaśnień złożonych przez wykonawcę. Nie przedstawia odniesienia faktycznego do oferty i uzasadnienia dlaczego nie wynika z niej uwzględnienie obsługi geodezyjnej i geologicznej.
Nie przedstawia również żadenej argumentacji w zakresie tych elementów
w uwzględnieniem odniesienia do istotnych części składowych jak również wpływu na cenę oferty i możliwość realizacji zamówienia za kwotę ofertową.
Odwołujący podnosi, że „nie uwzględniono kosztu sprawowania kierownictwa budowy (brak informacji o zatrudnieniu na umowę o pracę, bądź zawarcie innego stosunku prawnego)
– w tym zakresie należy wskazać, że w wyjaśnieniach AGB podał, że *Wynagrodzenie tej osoby, w zakresie wykraczającym poza wartość wynikającą z wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę od 1 stycznia 2025 r., zostało uwzględnione między innymi*
w ramach kosztów pośrednich. Z powyższego wynika, że koszty wynagrodzenia ponad minimalne wymagane przepisami prawa zostały przewidziane przez wykonawcę AGB,
co czyni bezzasadnym twierdzenie odwołującego o braku uwzględnienia wynagrodzenia Kierownika budowy. Nie sposób odnieść się do wskazanego w nawiasie odniesienia
do formy zatrudnienia, bowiem nie jest wiadomym co też odwołujący miał na myśli. W żaden sposób nie uzasadnił jakie ma to znaczenie dla oceny złożonych wyjaśnień oraz dlaczego wykonawca miałby podawać formę zatrudnienia. Izba wskazuje, że odwołujący nie podniósł, że w zakresie stanowiska określonego funkcją Kierownika budowy nie zostało podane dokładnie wynagrodzenie jakie będzie otrzymywał w ramach realizacji przedmiotowego zamówienia, nie zakwestionował braku dokładnego określenia. Przy czym nie sposób brak podania konkretnej kwoty wynagrodzenia utożsamiać z brakiem podania informacji
o wynagrodzeniu i braku ich uwzględnienia, skoro takie jednoznacznie wynikają z wyjaśnień AGB.
Odwołujący podał również, że nie uwzględniono *kosztu poniesionych z tytułu zleceń wykonywanych przez podwykonawców lub zleceniobiorców oraz konieczności ponoszenia opłat administracyjnych.* W tym zakresie również nie sposób określić co miał na myśli odwołujący i do jakich zleceń oraz podwykonawców się odnosił. Skoro twierdził odwołujący, że nie uwzględniono ich kosztów powinien był podać jakich dokładnie, w zakresie czego kosztów nie uwzględniono. Izba nie zastępuje odwołującego w argumentacji, a stanowisko odwołującego wyrażone w odwołaniu powinno dowodzić jego twierdzeń. Tak podane stanowisko odwołującego w żaden sposób nie jest możliwe poddaniu ocenie.
W odniesieniu do zajęcia pasa drogowego dróg powiatowych odwołujący w żaden sposób nie odniósł się do tego, że koszt ten stanowi istotną cześć składową oferty. Izba podkreśla, że to po stronie odwołującego materializuje się obowiązek wykazania tej istotności. Natomiast cała argumentacja odwołującego sprowadza się w tym zakresie do jednego zdania: *W nadesłanych wyjaśnieniach próżno wyszukać informacji, aby wykonawca uwzględnił ten koszt cenotwórczy.* Odwołujący w żaden sposób nie uzasadnia w jakim zakresie należało taki koszt ująć i jak on wpływa na to, że nie jest możliwa realizacja zamówienia za cenę ryczałtową określoną przez AGB. Podniesiony zarzut drugi odwołania referuje do oceny wyjaśnień, która ma potwierdzać, że oferta zawiera rażąco niska cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia – tego odwołujący nie wykazał powyżej przytoczona argumentacją.
W odniesieniu do wskazywanego braku uwzględnienia w ofercie kosztu odtworzenia nawierzchni po przeprowadzonych robotach w drogach gminnych i powiatowych odwołujący po pierwsze, nie odniósł się do sposobu realizacji przewidzianej przez AGB w ramach kosztorysu ofertowego (poz. 50 d 3.1), która w sposób jednoznaczny implikuje zakres czynności jakie muszą zostać podjęte. W tym zakresie, podobnie jak w odniesieniu
do obsługi geotechnicznej i geologicznej, kosztów przeprowadzenia badań przez akredytowane laboratorium oraz gwarancja CAR/EAR odwołujący nie odnosi się
do złożonych wyjaśnień lecz do oferty. Dodatkowo należy wskazać, że odwołujący, że ten koszt stanowi istotną część składową ceny oferty, jak również w żaden sposób nie uzasadnił jaki ma to wpływ na cenę oferty AGB oraz że nie jest możliwa realizacja zamówienia za cenę ryczałtową określoną przez AGB z uwzględnieniem kosztów odtworzenia nawierzchni, których nawet w przybliżeniu nie podaje odwołujący, a które mógłby uzasadniać ich nieprzyjęcie w cenie oferty w kontekście wykazanych innych składowych ceny. Izba wskazuje w tym miejscu, że odwołujący w żaden sposób

nie uzasadnił dlaczego uważa, że wykonawca AGB „nie uwzględnił tego kosztu w swojej ofercie". Izba zaznacza, że AGB podał, że w ramach odtworzenia nawierzchni realizacja będzie odnosić się do nawierzchni chodnika, odwołujący temu nie zaprzeczył. Przy czym odwołujący w swoim stanowisku pisemnym zaprzeczył, że koszty te zostały ujęte w kalkulacji własnej AGB w kosztorysie ofertowym w poz. 50 d 3.1, jednakże nie wyjaśnił dlaczego zaprzecza takiej argumentacji
i dlaczego uważa, że odtworzenie nawierzchni chodnika nie zostało tam ujęte np. przez odniesienie do ceny jednostkowej podanej w tym kosztorysie ofertowym w wymienionej pozycji.
Mając powyższe na uwadze Izba za niezasadne uznała zarzuty 1 i 2 odwołania. Izba
nie stwierdziła naruszenia zasad prawa zamówień publicznych określonych w art. 16 ustawy. W ocenie Izby nie doszło do naruszenia zasady równego traktowania wykonawców oraz zasady konkurencyjności (art. 16 pkt 1 ustawy). Podkreślenia wymaga, że odwołujący
w żaden sposób nie odnosi się do tego na czym miałoby polegać naruszenie zasad określonych w art. 16, do którego odnosi się jako do całej jednostki redakcyjnej
w podniesionych zarzutach. Odwołujący nie uzasadniał jakie działania zamawiającego naruszają konkurencyjność w postepowaniu oraz jakie działania stanowią o nierównym traktowaniu wykonawców w postępowaniu. Izba nie stwierdziła również naruszenia zasady przejrzystości postępowania o zamówienie (art. 16 pkt 2 ustawy). Zasada przejrzystości zwana również zasadą transparentności stanowi o obowiązkach zamawiającego prowadzenia postępowania dającego się weryfikować. W żaden sposób odwołujący
nie uzasadnił w jakim zakresie nie miał możliwości weryfikacji działania zamawiającego albo w jakim zakresie zamawiający dokonywał zmian w zakresie swojego działania w ramach postępowania i że nie wynikały one z obowiązujących w postępowaniu regulacji albo były
z niemi niezgodne. Co do wskazanej zasady proporcjonalności (art. 16 pkt 3 ustawy) na podstawie testu proporcjonalności wynikającego z orzecznictwa TSUE prowadzi się ocenę co do zasadności dokonywanych przez zamawiającego wyborów. Odwołujący w tym zakresie nie przedstawił żadnej argumentacji.
Jeżeli natomiast przyjąć, że powołanie naruszenia zasad było wynikową w zakresie podnoszonych naruszeń przepisów w zakresie zarzutu 1 i 2 odwołania, to brak stwierdzenia przez Izbę zasadności zarzutu 1 i 2 powoduje, że niezasadne jest wskazanie naruszenia
w zakresie zasad z art. 16 ustawy jak również zasady legalizmu z art. 17 ust. 2 ustawy.

W zakresie zarzutów 3 naruszenia art. 112 ust. 2 pkt 3 ustawy w związku z art. 115 ust. 1 pkt 4 ustawy i w zw. z art. 239 ustawy przez dokonanie wyboru oferty wykonawcy, który nie spełnił warunku postawionego przez Zamawiającego dotyczącego sytuacji finansowej lub ekonomicznej, postawionego w rozdziale VI punkt 1 ppkt 3) SWZ: „O udzielenie zamówienia mogą ubiegać się Wykonawcy, którzy: a) posiadają środki finansowe lub zdolność kredytową w wysokości co najmniej 1.700.000 zł (jeden milion siedemset tysięcy złotych) albowiem wykonawca przedstawił opinię bankową z dnia 26.02.2025 r., z której wynika, iż nie został spełniony warunek postawiony przez Zamawiającego: „Na moment wystawienia zaświadczenia tj. 26.02.2025 r. godz. 12:18, Klient dysponował środkami na rachunku bieżącym w wysokości 791 750, 38 zł (słownie: siedemset dziewięćdziesiąt jeden tysięcy siedemset pięćdziesiąt 38/100)" – co nie pozwala na przyjęcie, iż postawiony przez Zamawiającego warunek został spełniony **– Izba zarzut uznała za niezasadny.**
W zakresie tego zarzutu odwołania, uwzględniając dokumentację postępowania przedstawioną przez zamawiającego, jednoznacznie należy stwierdzić, że wykonawca AGB nie przedstawił informacji odpowiadającej wymaganiu ukształtowanego warunku udziału
w postępowaniu, nie przedstawił informacji potwierdzającej posiadają środki finansowe lub zdolność kredytową w wysokości co najmniej 1.700.000 zł, bowiem wykazał się jedynie dysponowaniem środków na rachunku bieżącym w wysokości 791 750, 38 zł.
Jednocześnie dla oceny tego zarzutu odwołania niewątpliwie kluczowym jest wskazanie
w zakresie uzasadnienia zarzutu odwołania odniesienie się do braku wykazania warunku udziału w postępowaniu i odwołania do podstawy odrzucenia oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy, zgodnie z którym zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli: została złożona przez wykonawcę niespełniającego warunków udziału w postępowaniu. Odwołujący natomiast pomija fakt, że zgodnie z art. 128 ust. 1 jeżeli wykonawca nie złożył oświadczenia, o którym mowa w , podmiotowych środków dowodowych, innych dokumentów lub oświadczeń składanych w postępowaniu lub są one niekompletne lub zawierają błędy, zamawiający wzywa wykonawcę odpowiednio do ich złożenia, poprawienia lub uzupełnienia w wyznaczonym terminie, chyba że: 1) wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo oferta wykonawcy podlegają odrzuceniu bez względu na ich złożenie, uzupełnienie lub poprawienie lub 2) zachodzą przesłanki unieważnienia postępowania, a który ma zastosowanie w tym postępowaniu zgodnie art. 266 ustawy.

Nie ma zatem podstawy do uznania słuszności podniesionego zarzutu odwołania, bowiem
w okolicznościach tej sprawy wykonawca AGB nie był wzywany do upewnienia dokumentów podmiotowych w trybie art. 128 ust. 1 ustawy, co sam przyznał pismem z dnia 26 marca 2025 roku.
Izba zaznacza, że zarzut ten nie odnosił się do zaniechania przez zamawiającego obowiązku wezwania do uzupełnienia dokumentu lecz do wyboru wykonawcy w postępowaniu oraz zaniechania odrzucenia jego oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy. Niezgodnym z przepisami ustawy jest odrzucenie oferty wykonawcy bez uprzedniego wezwania do uzupełniania podmiotowych środków dowodowych na potwierdzenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu. W zakresie zarzutu odwołania odwołujący nie referował do zaistnienia podstawy odrzucenia z powodu niewykazania warunku w powiązaniu
z argumentacją odnoszącą się do zarzutu 1 i 2 odwołania, lecz podnosił ją jako samoistną podstawę. Izba nie może nakazać odrzucenia oferty za niewykazanie spełnienia warunku udziału w postępowaniu, gdy nie była zrealizowana procedura z art. 128 ustawy.
W odniesieniu do takiego stanu faktycznego właściwym jest podnoszenie zarzutu zaniechania wezwania do złożenia dokumentu podmiotowego, ale takiego zarzutu
w odwołaniu odwołujący nie podnosił. Izba zaznacza w tym miejscu również, że podnoszenie naruszenia art. 239 ust. 1 ustawy również nie jest podstawą do uznania zarzutu odwołania, bowiem ten przepis odnosi się do oceny w ramach kryteriów oceny ofert, a naruszenia kryteriów oceny ofert odwołujący nie podnosił. Nie podnosił w żaden sposób argumentacji zastosowania niewłaściwych kryteriów czy też zastosowania określonych w SWZ kryteriów w nieprawidłowy sposób. Dodatkowo argumentacja odwołującego w odwołaniu odnosi się bezpośrednio do podstawy odrzucenia z art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. b, która w żaden sposób nie jest powiązana z kryteriami oceny ofert.
Bez znaczenia dla rozpoznania tego zarzutu jest dowód przedstawiony przy piśmie procesowym przez AGB, bowiem ocenie podlegają dokumenty złożone do zamawiającego,
a ten przedstawiony zamawiającemu na wezwanie nie potwierdza wykazania spełnienia warunku w zakresie posiadanych środków lub zdolności kredytowej.
Mając powyższe na uwadze Izba uznała zarzuty 3 za niezasadny.

Koszty:

Izba oddaliła odwołanie.
Zgodnie z art. 557 ustawy z 2019 r., *w wyroku oraz w postanowieniu kończącym postępowanie odwoławcze Izba rozstrzyga o kosztach postępowania odwoławczego.*
O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 557 ustawy
z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych oraz w oparciu o przepisy § 5 pkt 1 pkt 2 lit. b oraz § 8 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r.
w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020 r. poz. 2437).
Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji wyroku.

Przewodnicząca: ……..